

Proletari din toate țările, uniți-vă!

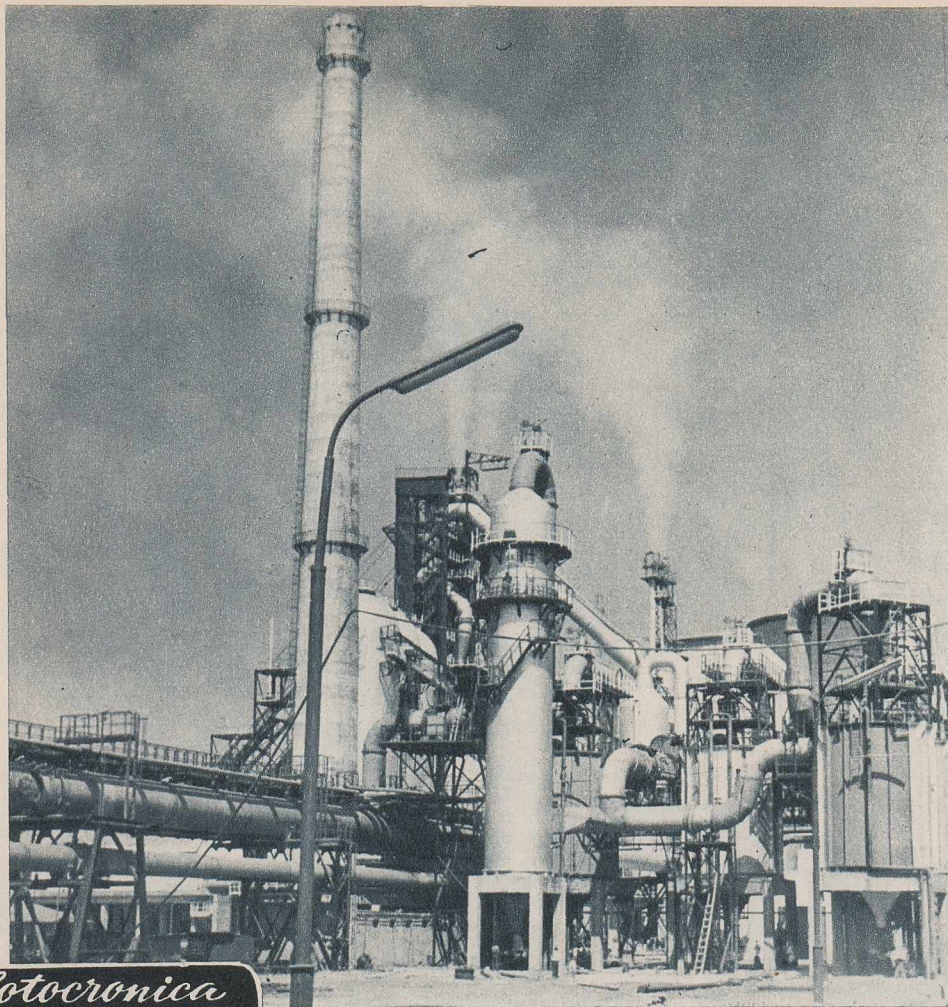
FLACARA

Nr. 37 (381) — 15 septembrie 1962

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

Caravana cinematografică
a sosit în sat.
(pag. 3 — 7)
Fotografie de S. STEINER

◀ Noul furnal cu o capacitate de 1.000 mc de la Hunedoara intrat în funcțiune nu de mult.

▶ Cunoscutul scriitor englez Graham Greene, care, la invitația Uniunii scriitorilor din R.P.R., a petrecut două săptămâni în țara noastră, a plecat spre patrie. Iată-l (dreapta) pe aeroportul Băneasa stînd de vorbă cu scriitorul român Radu Lupan.

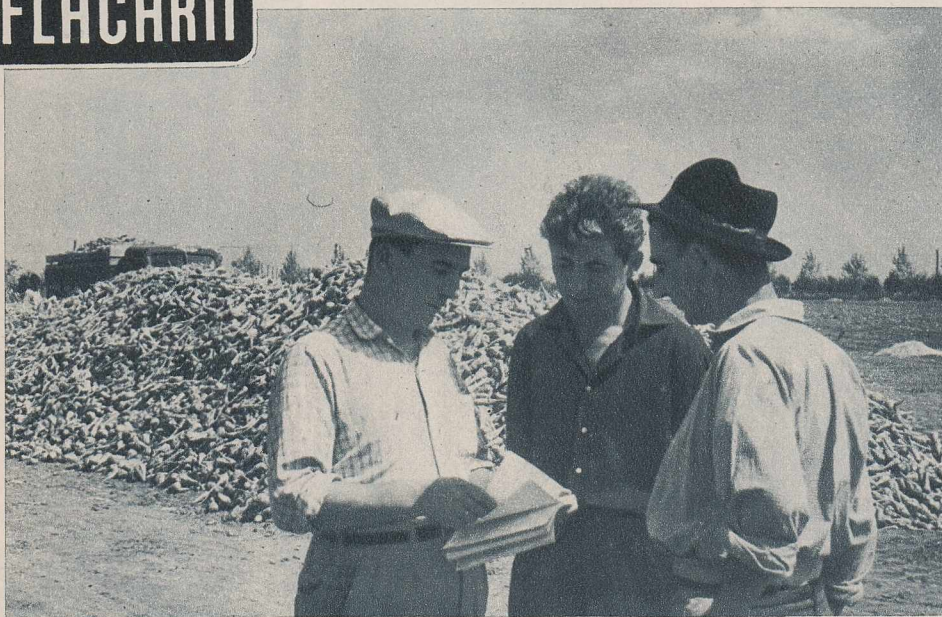

▶ Repetiție la Teatrul Muncitoresc C.F.R.-Glulești cu piesa lui Nicuță Tănase „Băiat bun, dar cu ilp-suri”, a cărei premieră va avea loc în noua stagiune.

▶ La întreprinderea pentru industrializarea vinului și băuturilor alcoolice București-Obor s-au terminat pregătirile pentru depozitarea vinului din noua recoltă.

fotocronica
FLACARII

▶ Colectivștii din comuna Țepeș Vodă, raionul Giurgiu, au obținut de pe cele 30 ha cultivate cu sfeclă de zahăr o producție medie de 18.000 kg lahectar.

▶ Examen de admitere la Facultatea de horticultură a Institutului agronomic „Nicolae Bălcescu”. În fotografie, un grup de candidați, la examenul de matematică.

GA- RA- VA- NE

film de lung
(kilo) metraj, în
12 popasuri și
tot alîtea ima-
gini, cu con-
cursul întreprinderii cine-
matografice re-
gionale de stat
„Cluj“

Imagine:
S. STEINER

Text: Silviu
GEORGESCU

CARAVANE...

Dis-de-dimineață. Obiectivul surprinde cele opt caravane ale întreprinderii cinematografice regionale „Cluj” în plin dichis. După un binemeritat concediu de câteva zile, caravanele se pregătesc din nou de drum. Ele transportă o încărcătură prețioasă. Zăvorâți în cutii de tablă, zeci de kilometri de peliculă vor prinde din nou viață în fața a mii de țărani colectivști din regiune. La rindul lor, „caravaniștii” vor fi și ei spectatori ai unor noi „premiere” desprinse de-a dreptul din viață: fapte inedite îi așteaptă pretutindeni.

Celor 1.340 (una mie trei sute patruzeci) de spectacole organizate în primul semestru al anului de către întreprinderea cinematografică regională „Cluj” li se vor adăuga acum zeci de noi premiere de filme artistice și documentare. Prin intermediul aparatelor de proiecție, plăcutul și utilul vor îmbogăți în continuare serile de odihnă ale colectivștilor, oferind spectatorilor, o dată cu orele de destindere, prețioase sfaturi, învățăminte și îndrumare.

...Și acum, la drum!

Un prim popas în comuna Unirea — raionul Aiud, la aria colectivei.

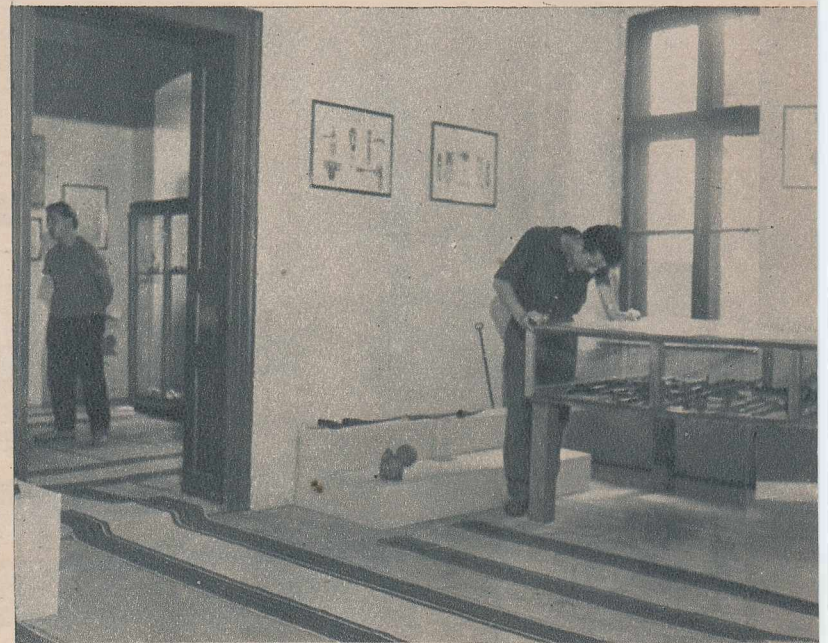
— Atențiune, atențiune! Deseară film la căminul cultural. Rulează comedia românească „Nu vreau să mă însor”!

Oamenii ascultă cu interes vestea. Numai că, hm...

— Ne gândeam, poate că aveți și filme cu sfaturi despre cucuruz ori despre...

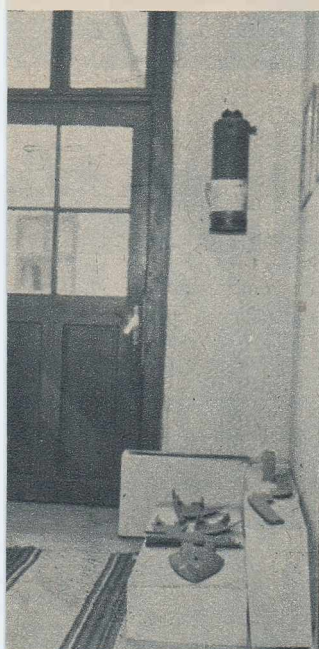
A avut grijă întreprinderea cinematografică. Două filme documentare despre cultura porumbului și creșterea animalelor tinere vor completa programul. „Conferențiar”, la două aparate de proiecție, Vasile Kolozsvari — operatorul caravanei.

De multe ori la sfârșitul spectacolului se organizau și discuții, apelându-se la inginerul agronom al gospodăriei sau la zootehnist. Asemenea discuții s-au dovedit a fi deosebit de interesante și instructive, fapt pentru care recomandăm generalizarea lor.

Viitorii colectivști ocupă primele rânduri în sala de spectacol.

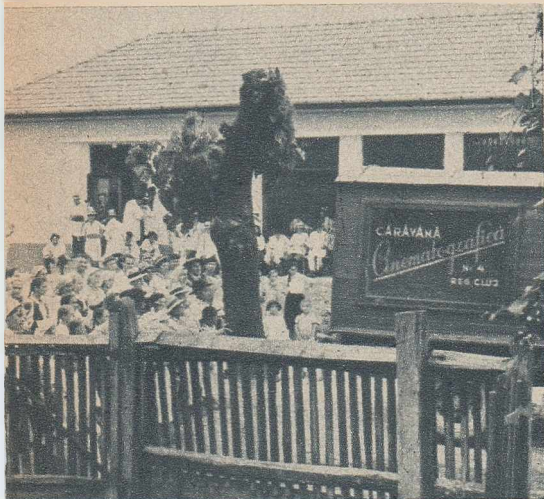
În drum, obiectivul fotoreporterului care însoțește caravana surprinde hărnicia colectivizatorilor din brigada legumicolă a gospodăriei „Drumul Păcii” din comuna Moldovenești, raionul Turda.

popas la Rimetea, raionul... Acum, personalul cara... și el spectator. Vizio... în vitrine și rafturi un film... Rimetea: muzeul comunal.

În comuna Sălciua din raionul Cîmpeni, caravana Întreprinderii cinematografice regionale de stat „Cluj”, în acțiunea sa cultural-educativă, face cunoștință cu un prețios colaborator: biblioteca comunală. La rîndul nostru, facem prezentările: biblioteca comunală din Sălciua numără nu mai puțin de 8.000 de volume și 15 cercuri de citit, în cadrul cărora se organizează recenzii, discuții și prezentări de cărți. La concursul pe țară „Biblioteca în slujba construcției socialiste”, a obținut diploma de „bibliotecă model”. Încă un amănunt: biblioteca din Sălciua funcționează pe bază de autoservire.

CARAVANE...

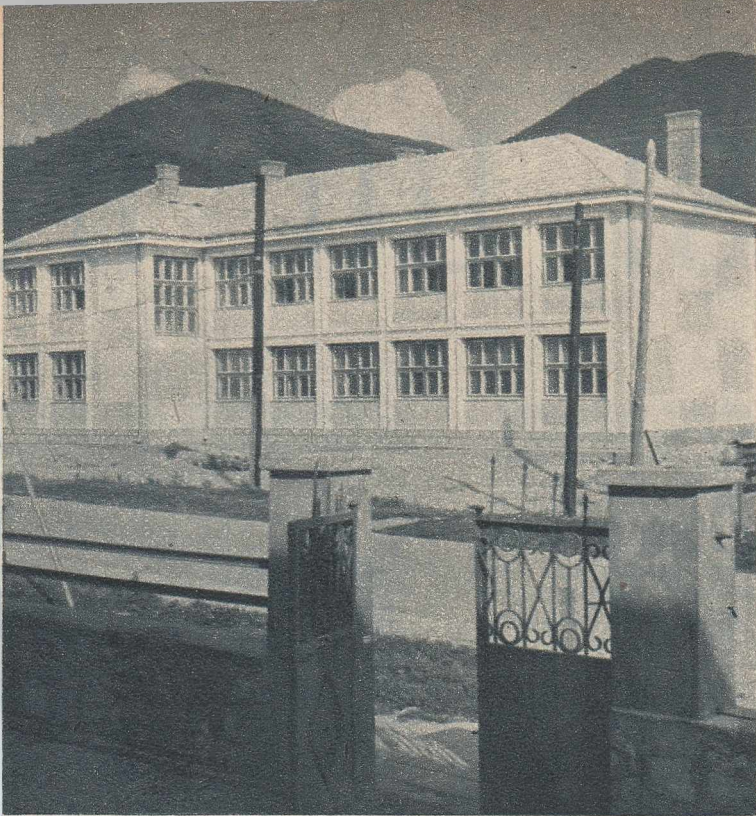

În satul Chiuzea, raionul Năsăud, caravana e întâmpinată cu mult interes. Ca de obicei...

În Slava, la fel. „Bucuroși de oaspeți?” — le strigă Emil Gheran, șeful caravanei. Parcă mai încapă în-țrebare?! Mai ales când oaspeții sînt cunoștințe vechi — de la Festivalul filmului la sate. Și nici nu vin cu mîinile goale. Aduc cu ei unul din cele mai apreciate filme ale anului: filmul sovietic „Omul-amfibie”. Completare: filmul documentar „Milionarii din regiunea Cluj”, vizionat pînă acum de circa 130.000 de colec-tiviști din regiune.

Numai cîteva sute de locuri numără grădina de vară din Singiorz... Păcat!...

Încă o realizare pe țărîm cultural, întîlnită în drumul caravanei: noua școală din Sîngiorz-băi.

Comuna Prislop, raionul Năsăud. În această casă s-a născut și a trăit, în mijlocul eroilor săi, scriitorul Liviu Rebreanu.

Și din nou ne apropiem de Cluj. Din nou caravana va lua pe loc repaus o zi, două, după care... Răsfoim agenda operatorului. Cifre, impresii. Totalul spectatorilor, al spectacolelor... (Pe primul semestru al anului, numărul spectatorilor totalizați de cele 8 caravane se ridică la 284.000). Pe fila imediat următoare — însemnări din raionul Aiud. Un cioban ar vrea să vadă comedia „S-a furat o bombă” și „oarece documentar cu sporirea producției de lapte...” Mai mulți colectivști din Chiuzeava vor să mai vadă o dată documentarele: „Sănătatea e în mîinile noastre” și „Consfătuirea pe țară a colectivștilor”.

Pe fila imediat următoare, o listă întreagă de nume: țărani colectivști, ingineri agronomi, medici, zootehniști, profesori, directori de cămine culturale... Noi și prețioșii colaboratori recrutați de către personalul caravanei. Datorită ajutorului lor imaginile sutelor de metri de peliculă au prins și mai multă statornicie în mîntea și sufletul spectatorilor.

Iar în mîntea și sufletul caravanștilor, un întreg film imprimat pe sute de... kilometri de drum — un film cu eroi adevărați, închinat ogorului înfrățit și harnicului său stăpîn.

Apahida. Noul cămin cultural e aproape gata. Fotoreporterul l-a înregistrat pe peliculă...

... și un bu

Fncepe un nou an de școală. Puiul de om care pășește pentru prima oară pe linoleumul culoarului palpită de emoție. Se uită în jur cu ochii rotunzi de mirare și strânge mai tare mina mamei: în fața lui se află o ușă, iar îndărătul ușii — o lume cu totul nouă. Omulețul care a făcut cunoștință cu linoleumul culoarului acum un an, doi sau șase, nu se mai uită în jur cu mirare. El se întoarce reconfortat din excursia făcută în Delta sau pe litoral, la Cumpăna sau la Timișoara ori din taberele de la Snagov și Periș, Homorod, Năvodari și Techirghiol. Totuși în fața ușii se emoționează și el; lumea „misterelor” a pătruns-o de mult, dar acum, peste o clipă, când mina lui va apăsa clanța lucioasă, va însemna că va face încă un pas în viață, un nou pas...

Oricum, tu intri în clasă — e curat, e plăcut, e primitor — și în clipa în care te-ai așezat în bancă totul devine firesc. Dar firescul acesta este rezultatul unei griji părintești, al unei spornice și însuflețite activități care an de an, în timpul verii, are loc în fiecare școală, în vederea deschiderii cursurilor. Despre aceste pregătiri îți poate vorbi pe larg nu numai tovarășul director sau tovarășa profesoară, ci și inginerul șef, contabilul sau muncitorul trustului de construcții, adică aceia care au făurit noua ta școală — cu 8, 16 sau 24 săli de clasă — sau cei care au efectuat reparații în școala ta mai puțin nouă. Anul acesta și-au deschis porțile încă 474 noi școli elementare și medii, dintre care numai în București 11, cu peste 200 săli de clasă. Despre aceste pregătiri și-ar mai putea vorbi redactorii responsabili de carte din edituri, muncitorii tipografi sau lucrătorii centrelor care distribuie gratuit cărțile pentru clasele elementare — într-un cuvânt: toți cei care redactează, tipăresc și-ți pun la-ndemână slova tipărită. După cum, tot despre aceste pregătiri și-ar mai putea vorbi și muncitoarea de la fabrica de confecții,

care și-a confecționat uniforma, sau muncitorul de la fabrica de materiale didactice — cel care a muncit pentru serioasele tale „jucării” din școală.

Profesorii au luat manualele școlare și le-au repartizat pe clase, pe elevi, au stabilit clasele cu orar de dimineață și cele care-și vor fi cursurile după-amiază, s-a revizuit materialul didactic, s-au pus la punct laboratoarele de fizică, chimie și naturale. Și pe fiecare bancă, alături de pachetul de cărți gratuite, s-a pus și un buchetel de flori...

Așadar, tu începi un nou an școlar. Iar pentru acest început s-a muncit cu spor și cu suflet în multe sectoare de activitate. Se cuvine să cunoști și tu câteva aspecte din această muncă.

În acest scop, prin intermediu aparatului fotografic, te vom introduce la Școala medie nr. 5 „Mihai Sadoveanu” din Capitală.

Bazil DUNĂREAN
Fotografiile autorului

Apeși clanța și ai făcut un pas nou în viață...

Totul trebuie să fie curat și proaspăt.

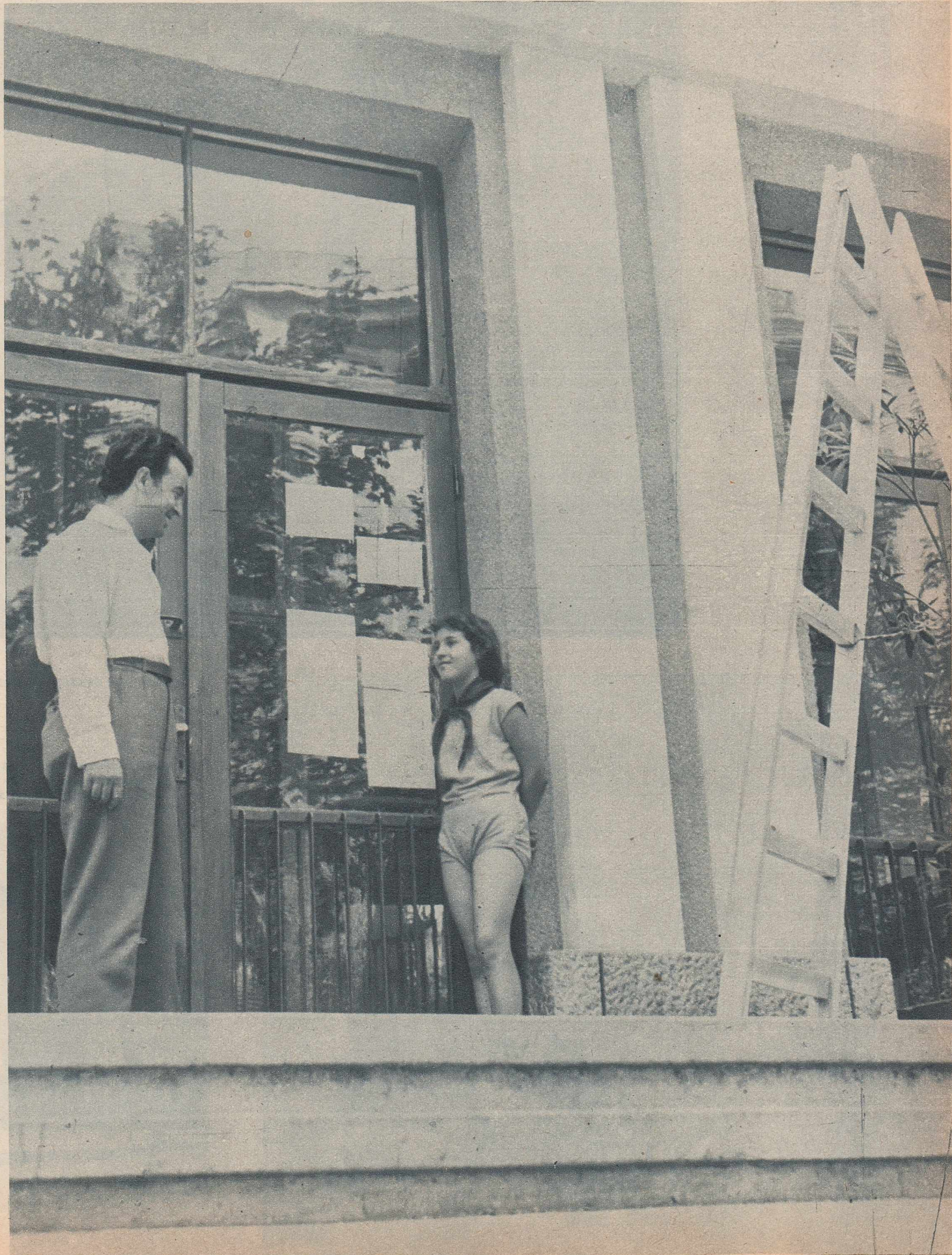
hetel de flori

arul după care se va
fășura pregătirea ta
este gata.

ovarășe director, a-
m, la pregătiri, nu pot
eu să ajut cu ceva?"

terialul didactic nou
mit a fost pus la locul
lar acum se repară
terialul didactic mai
vechi.

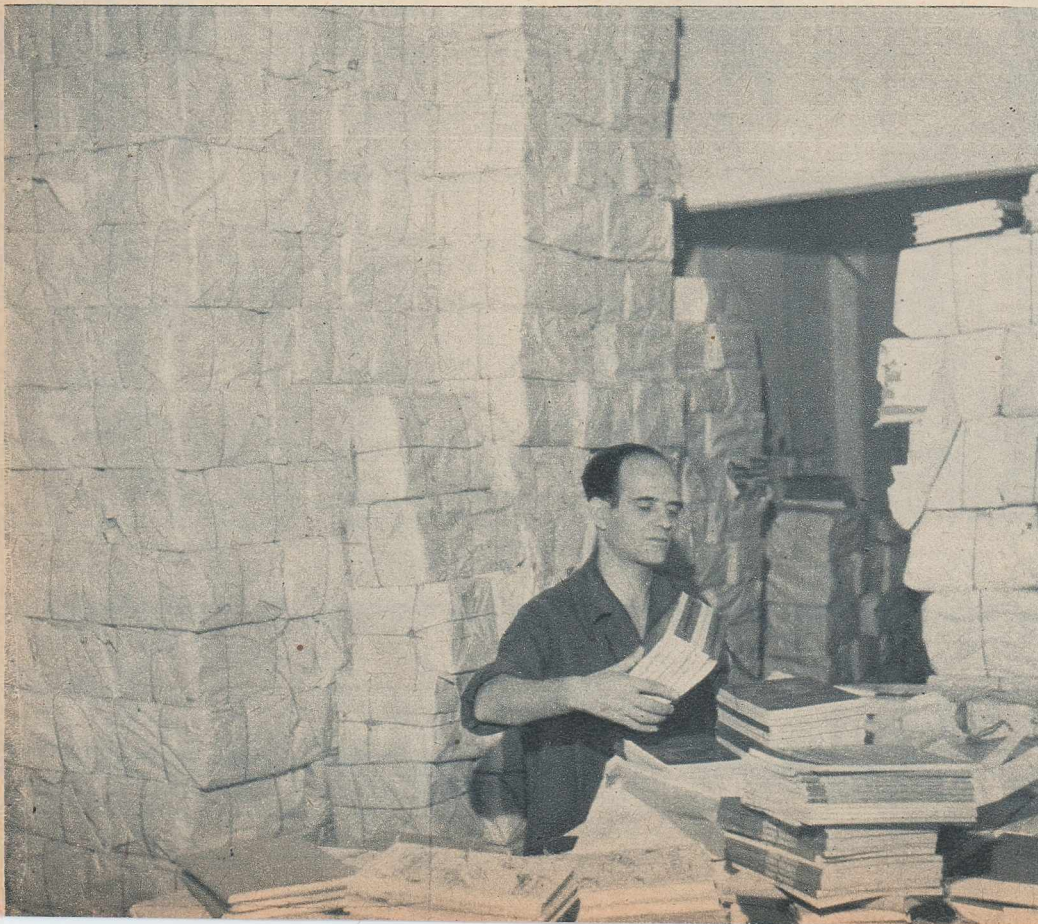

Noua școală „Mihail Sadoveanu”.

Anual, milioane de cărți sînt distribuite gratuit.

Magazinele cunosc în aceste zile o animație specifică la r
nele de uniforme școlare. Nu de puține ori cite unul
mititel se întrebă: „Cînd am să am și eu uniformă

JENA

Jena. Vedere generală a oraşului. În centru: impunătoarea uzină „Carl Zeiss”.

de ieri și de azi

— corespondență specială pentru „Flacăra” —
de Gerhard H. KEGEL (R. D. Germană)

Într-un hrisov de mănăstire datînd din anul 881 se pomeneste pentru intia oară despre o așezare cu numele de „Jani”. Denumirea de oraș a căpătat-o însă Jena abia în anul 1287. Cetatea era ridicată pe un teren aproape dreptunghiular, înconjurat de un zid de fortificație înalt de 12 metri și lung de 2 km, avînd la fiecare un turn solid în fiecare din cele patru colțuri. Printre vestigiile Jenei din evul mediu s-au păstrat pînă azi turnul pulberăriei și o seamă de temelii de clădiri.

Un pas important în dezvoltarea orașului Jena l-a constituit înființarea universității, în anul 1558. Către mijlocul secolului al

17-lea, datorită activității unor luminați oameni de știință, universitatea a luat un mare avînt, situîndu-se în fruntea școlilor superioare germane. Goethe, pe vremea cînd era ministru, a contribuit și el la dezvoltarea universității. Împreună cu profesorul Loder, Goethe a desfășurat aici studii de anatomie și a descoperit „osul intermaxilar”, care constituie o prețioasă dovadă a justetei învățaturii darwiniste cu privire la originea speciilor. Dar și multe dintre poeziile marelui Goethe, ca și ale lui Schiller, s-au născut în acest oraș, devenit încă de pe acea vreme un punct de atracție pentru tinerii intelectuali.

Timp de cîteva decenii la

Universitatea din Jena a fost predată învățătura cea mai înaintată din Germania. Aci au lucrat Fichte, curajosul apărător al drepturilor omului, Schelling, filozoful romantismului, și Hegel. Marele naturalist Haeckel a pregătit terenul pentru ideile liberale și pentru progresul științific de mai tîrziu. Karl Marx a promovat în 1841 Universitatea din Jena prin corespondență, luîndu-și doctoratul fără examen oral, în urma unei strălucite dizertații trimise de la Berlin.

Multe lucruri amintesc azi de acea perioadă. Impresionantă este frumusețea grădinii botanice, înnoite de Goethe. Într-o ulicioară îngustă se găsește casa lui Schiller și, în imediata apropiere, muzeul

dedicat originii speciilor, unic în felul său în Germania — muzeu întemeiat de Haeckel.

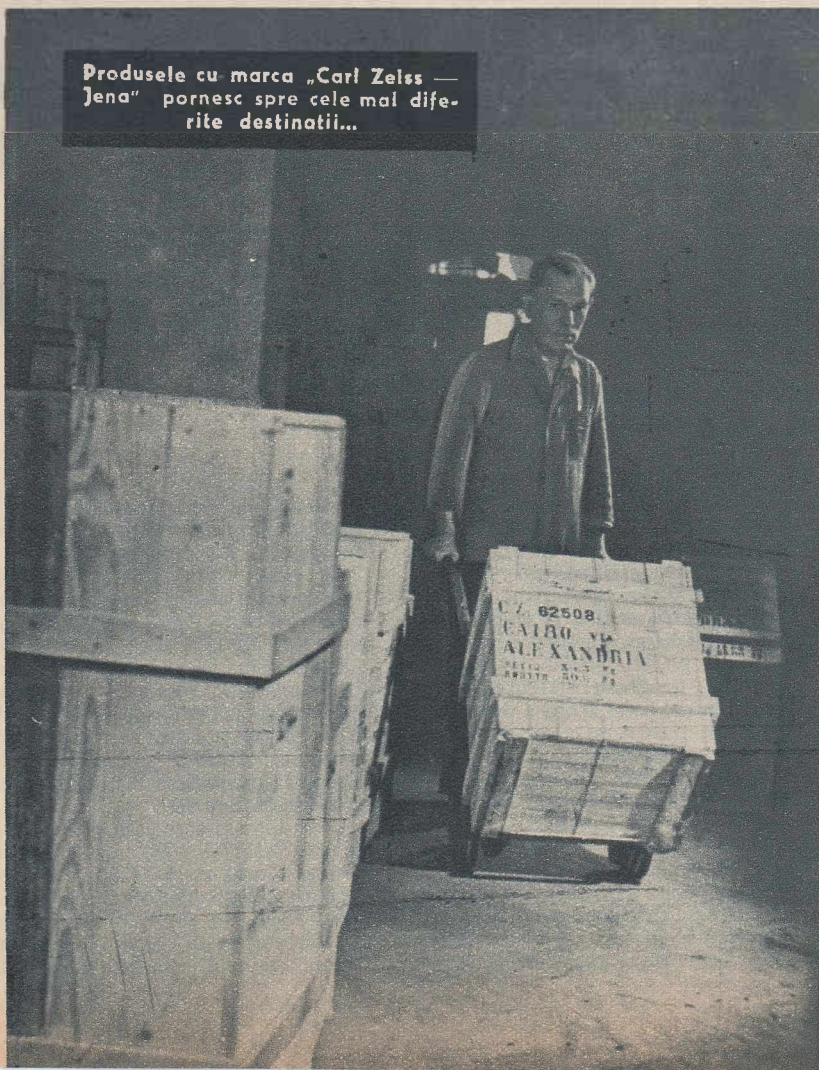
O nouă strălucire a căpătat Universitatea din Jena după terminarea celui de-al doilea război mondial. Orașul Jena fiind situat pe teritoriul Republicii Democratice Germane, statul democratic-popular a dat prioritate în diferitele facultăți fiilor de muncitori și țărani. Astăzi, peste 5.000 de tineri frecventează Universitatea „Friedrich Schiller”.

Dar Jena și-a cucerit faima de-a lungul istoriei sale nu numai ca renumit oraș universitar. Cronica orașului Jena consemnează că în anul 1846, un oarecare Carl Zeiss a amenajat la primul etaj al uneia dintre micile case comunale

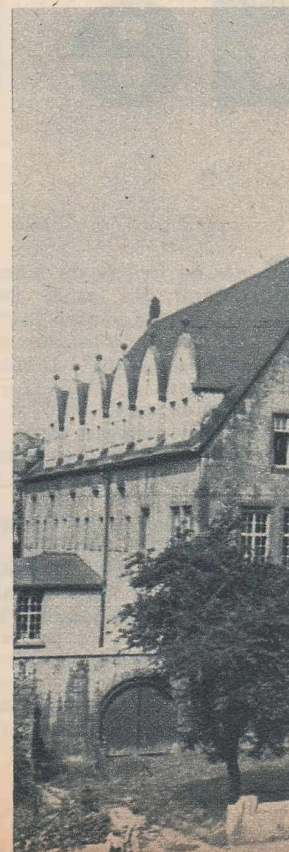
Planetariul Zeiss, renumit în
mea întregă.

Produsele cu marca „Carl Zeiss —
Jena” pornesc spre cele mai dife-
rite destinații...

din îngusta stradă Neugasse, un atelier de mecanică fină, cu scopul de a aproviziona universitatea cu microscopae. Micul atelier deveni în scurtă vreme o puternică întreprindere de renume mondial. Dar realizările de pe vremea când uzinele „Zeiss” aparțineau capitaliștilor sînt puse în umbră de roadele muncii libere, descăturate de exploatare, a celor 18.000 de muncitori ai întreprinderii, azi proprietate a poporului, „Carl Zeiss — Jena”. Producția de azi a uzinelor este de 4 ori mai mare decît în anul celei mai favorabile conjuncturi dintre cele două războaie mondiale. Înaltul nivel tehnico-științific al producției este asigurat prin munca a 2.300 de specialiști și oameni de știință, a 1.030 de ingineri și tehnicieni. Iar noua clădire cu 16 etaje, construită în inima orașului, adăpostește 24 de laboratoare noi și multe săli de proiectare. La Jena, producția și știința, teoria și practica merg mină-n mină. În orașul înconjurat de culmi abrupte care se apropie de la răsărit și apus de riul Saale se află și cea mai importantă uzină de medicamente a R.D.G., întreprinderea de stat „Jenapharm”, construită după 1945.

Datorită dezvoltării sale industriale și a construcțiilor edilitare, Jena este astăzi unul dintre cele mai înfloritoare orașe ale Republicii Democratice Germane.

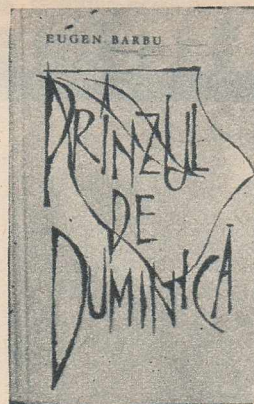

La secția de montaj a binocurilor

Aspect parțial al Universității „Friedrich Schiller” din Jena.

CARTI

EUGEN BARBU:

„PRINZUL DE DUMINICĂ”

Există în acest volum o bogată experiență de viață, însușită prin trăirea intensă a evenimentelor prezentului socialist, și o imagine încheată a anilor de război, pe care scriitorul îi evocă din perspectiva luptei cu barbaria fascistă.

Această atenție față de realitatea contemporană se reflectă într-o serie de schițe și nuvele, dintre care amintim „Călătorie cu autocarul”, „Oul”, „Un loc de trecere”. Toate paginile consacrate actualității denotă dorința de promovare a valorilor eticii noi, căldura umanistă a creatorului realist-socialist față de personajele sale pozitive. Împlinirea suferințelor a femeii care dorea și izbucnește în cele din urmă să-și cedească o căsnicie („Călătorie cu autocarul”), delicatețea lăuntrică ori demnitatea restiglată prin eliberarea de servituzile condiției de exploatat („Oul” și „Un loc de trecere”) stă, fără îndoială, elaborări epice valoroase.

Cu o apreciere asemănătoare ne despărțim după lectură și de cele câteva nuvele mai întinse închinat trecutului apropiat. Fie că este vorba de lupta în ilegalitate a comuniștilor („Un pumn de caise”) sau de suferințele „umilițiilor și ofensajilor vieții”, cum îi numea pe cei sărmani Mihail Sadoveanu („Franzelușa”), arta prozatorului ne conduce către concluzia inevitabilei prăbușiri a societății bazate pe exploatare și asuprire. Concluzia se impune și mai pregnant după ce am citit excelențele evocări „O canistră cu apă” și „De-a viața și de-a moartea”. Aici, dramele războiului descrise cu un sever patetism cheamă la înțelegerea lucidă a adevăratelor noastre îndatoriri și, prin însuși actul reflectării lor, condamna orice încercare neabuzată de a le reedita. Sfârșitul tragic al sublocotenentului Arsenie din „De-a viața și de-a moartea” exprimă o condamnare implicită și a celor care n-au știut, deși cinstiți, să găsească drumul drept, eficient, al luptei împotriva funestului război antisovietic. În schimb, ceea ce Arsenie a făcut numai pe jumătate săvârșesc până la capăt, ferm și curajos, Anatol și Aluzencu („O canistră cu apă”), predându-se ostașilor sovietici și pregătind astfel clipa înlocuirii armelor împotriva hitleriștilor.

Volumul „Prinzul de duminică” cuprinde numeroase pagini sugestive desprinse din acel univers pe care autorul l-a mai zugrăvit în „Groapa”, „Oaie și ai săi” sau „Șoseaua Nordului”. E vorba de lucrările „Morcovii”, „Înmormintarea lui Dumitru Alexandru” și, parțial, „Domnișoara Aurica”. În ultima se face simțită însă tendința unei descrierii furate de pitorescul cazurilor morbide, tendință depistată de altfel și în „Înmormintarea lui Dumitru Alexandru”. Cultivarea acestui gen de proză n-are de ce să-l ispitească pe un scriitor atât de înzestrat ca Eugen Barbu. Măsura talentului său de analist n-o dă în acele scurte, concentrate notații din „Prinzul de duminică”, „Bătrânii”, „Sfârșitul vacanței” sau „Patru pești”.

„Prinzul de duminică” este un succes al literaturii contemporane și o contribuție de primă mână la dezvoltarea navelisticii noastre sub semnul realismului socialist.

H. ZALIS

ZAHARIA STANCU — „Jocul cu moartea”

E.P.L. — 248 pag.

1917, Muntenia ocupată de armatele cotoptitoare nemțești. Trit la muncă silită, adolescentul Darie fuge. În peregrinările sale prin Balcani, el vede samavolnicile cotoptitorilor și opoziția populației, mizeria cumplită a maselor trite în război. Darie se reîntoarce în țară în zilele revoluției victorioase a proletariatului rus.

VIRGIL BIROU — „Drumuri și popasuri bănățene”

E.P.L. — 333 pag.

Autorul încearcă în sulta sa de reportaje să sugereze imaginea monografică a acestei bogate regiuni aflate, ca întreaga țară de altfel, în plin proces de dezvoltare socialistă. Însemnările nu se înscriu însă întotdeauna în sfera reportajului literar.

A. CEAKOVSKI — „Un an de viață”

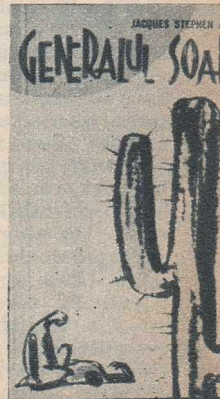
E.P.L.U. — 655 pag.

Un an din viața tânărului inginer comunist Andrei Arefiev, venit de pe băncile facultății pe un șantier din nordul îndepărtat sovietic, un an din munca constructorilor de aci, cărora tânărul inginer le dedică elanul, cunoștințele și abnegația sa.

JACQUES STEPHEN ALEXIS — „Generalul Soare”

E.P.L.U. — 450 pag.

Simbolizând creșterea mișcării revoluționare din Haiti, evoluția tânărului negru Hillarion Hillarius edifică totodată cititorul asupra realităților din această mică țară din Antile.

„ȚARA PĂMÎNTULUI ROȘU

ȘI A

JUNGLEI DE SMARALD”

Avionul cvadrimotor al companiei australiene QANTAS ne-a purtat de la Atena, prin Ankara, Teheran, Karaci, Bombay și Colombo, la Kuala Lumpur — capitala Malaei. De cum am coborât din avion, o primă constatare: căldura înăbușitoare. A doua constatare: ploaia ecuatorială. Pe la noi se obișnuiește să se spună: a plouat cu găleata. La Kuala Lumpur am văzut pentru prima dată veritabila ploaie ecuatorială. Un singur nor, suspendat deasupra noastră, a prăvălit pe pământ timp de un sfert de oră adevărate torente de apă. Pe străzile transformate în fluvii te puteai plimba cu... barca. După un sfert de oră norul a dispărut, lăsând loc razelor soa-

relui dogoritor. Dacă n-aș fi văzut ploaia, o oră după aceea, când am ieșit să fac o scurtă plimbare pe principala stradă a orașului — Free-Street — aș fi jurat că pe acolo n-a plouat de mult. Dar apa? Da, apa putea fi văzută doar pe lanurile de orez din împrejurimi. În rest, pământul roșu, ars de soare, părea împietrit.

○ INDEPENDENȚĂ TRUNCHIATĂ

Malaya este situată în sudul peninsulei Malacca. Ea are o suprafață de 131.313 km² și o populație de aproape 7 milioane locuitori. Acest pământ a fost botezat de călătorii din vechime „țara pământului roșu și a junglei de smarald”. Într-adevăr,

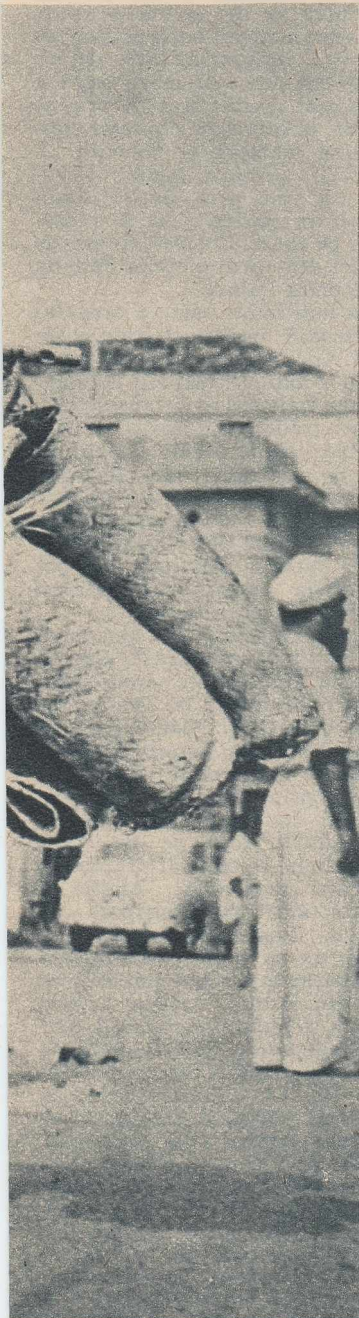
acolo unde nu sînt călduri tropicale, pământul are o culoare roșiatică neobișnuită. Legenda spune că acum aproape 800 de ani, când teritoriul malaez a fost invadat de cotropitorii străini, „sîngele curgea ca apele în vremea revărsărilor”. Potrivit legendei, culoarea ciudată a pământului s-ar datora sîngelui vărsat.

În ultimele cîteva secole, cît a durat jugul colonialist, Malaya a sîngerat din plin. În 1511 portughezii au cucerit peninsula Malacca și au transformat-o într-o colonie a lor. Ei au fost alungați de olandezi, care au fost înlocuiți la rîndul lor de englezi. Dar oricare au fost colonialiștii, ei au fost la fel de hrăpăreți și de cruzi. Poporul malaez s-a ridicat de nenumărate ori la luptă pentru scuturarea jugului colonial. De

fiecare dată lupta a fost înecatã în sînge.

Englezii socoteau că, avînd în vedere diversitatea populației, chestiunea independenței Malaei nu se va pune niciodată; Malaya li se părea țintuită pe veșnicie ca o colonie a coroanei britanice. Al doilea război mondial a răsturnat însă aceste calcule. În ciuda faptului că la Londra se susținea că Malaya, și în special orașul Singapore, aflat la extremitatea sudică a peninsulei Malacca, sînt inexpugnabile, japonezii le-au ocupat fără nici o dificultate. La Singapore, în loc de a ataca de pe mare, militaristii japonezi au organizat o acțiune terestră, singura operație pe care englezii n-o prevăzuseră. Situația a fost salvată pînă la urmă de malaezii înșiși. Forțele patriotice ale țării, sub conducerea parti-

Cît de mult a „priit” dominația colonialistă britanică poporului malaez se poate vedea și din aspectul acestui vinzător ambulat din capitala Malaei, Kuala Lumpur.

dului comunist, s-au retras în junglă și au format armata de eliberare națională, care a dus lupte înverșunate împotriva cotropitorilor japonezi. După război colonialiștii englezi s-au întors și au trecut la restaurarea vechilor rînduiri coloniale. Situația era însă alta. Armata de eliberare națională, călîtă în luptele împotriva japonezilor, ca și spiritul de rezistență față de ocupația străină au silit pe vechii colonialiști să bată în retragere. În 1946 Anglia a trebuit să promită Malaei independența. În 1948, prin trădare, colonialiștii au arestat pe conducătorii forțelor patriotice. Atunci a început războiul de guerilă, care a durat nouă ani. În cele din urmă, Anglia a fost nevoită să recunoască independența Federației Malaeze, care a devenit o monarhie constitu-

țională independentă în cadrul Commonwealth-ului britanic. La 31 august 1957, la miezul nopții, la Kuala Lumpur a fost coborît pavilionul britanic și a fost înălțat drapelul național al Federației Malaeze — dungi roșii și albe, semilună galbenă și stea în 11 colțuri pe fond albastru, în partea stîngă, sus. În ziua de 31 august, pe stadionul „Merdeka” din Kuala Lumpur a fost cîntat pentru ultima oară imnul englez și pentru prima oară a răsunit imnul Federației Malaeze.

„Pe cerul Orientului răsare o stea — steaua libertății unui alt popor al Asiei”.

Aceste cuvinte au fost rostite atunci de către primul ministru al Malaei, Abdul Rahman, în mesajul său către popor.

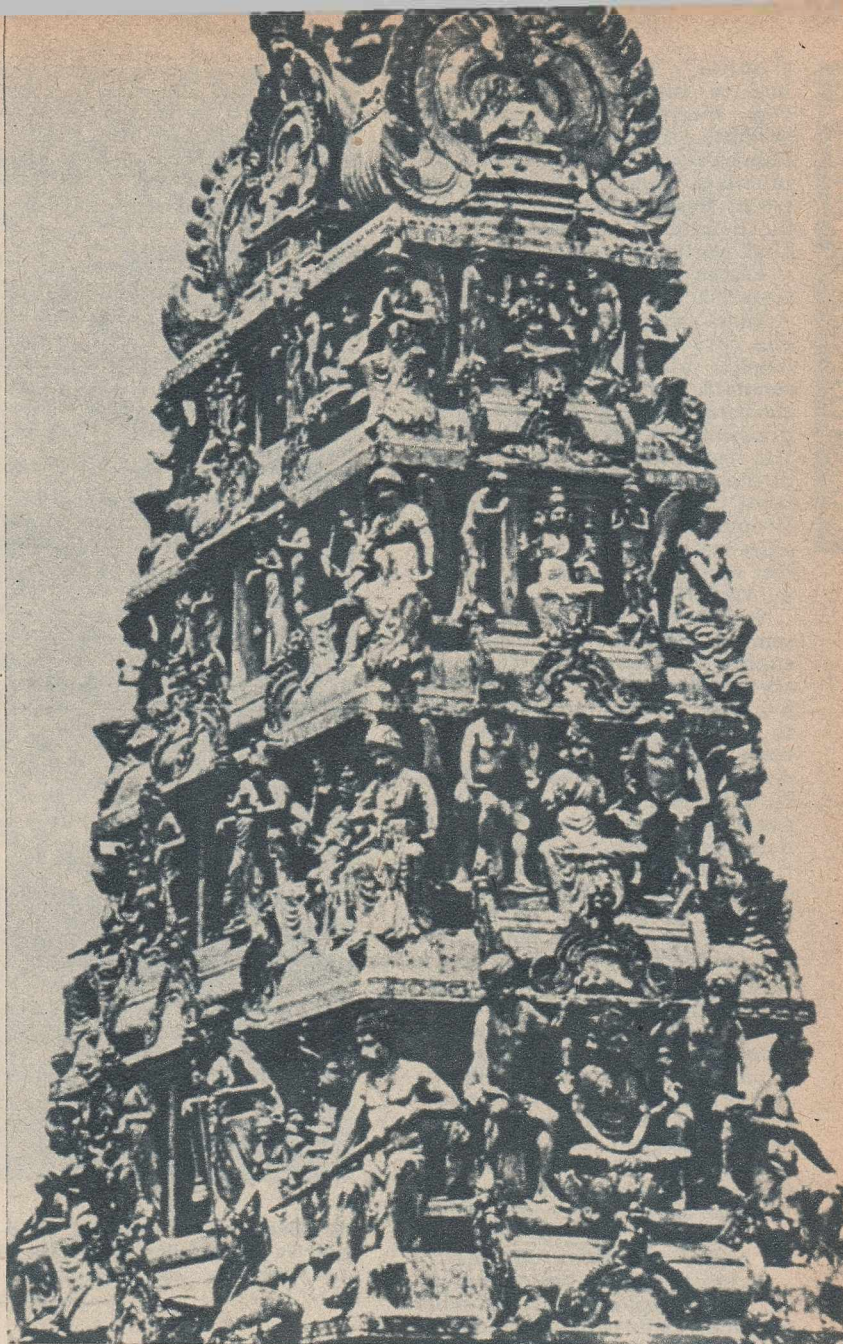
Colonialiștii englezi au prezentat actul proclamării Federației Malaeze ca pe un rod al mărinimiei lor. Ei ar fi vrut să șteargă din istorie cei nouă ani de înverșunată luptă dusă de poporul malaez împotriva jugului colonial. Dar nu vor reuși s-o facă. Toată lumea știe — și mai bine ca oricine o știu popoarele Asiei — cu ce preț și-a cucerit Malaya independența. Această victorie a fost obținută printr-o luptă grea și perseverentă.

Fîind silită să acorde Malaei independența, Londra s-a străduit să facă totul ca aceasta să nu lezeze interesele britanice. Într-adevăr, este greu de închipuit o adevărată independență politică în condițiile cînd principalele resurse ale țării se află în posesia monopolurilor engleze. Dar nu numai atît. Cercurile londoneze au recurs la un truc binecunoscut: au impus tînarului stat un acord militar, în baza căruia continuă să-și mențină trupele în această țară. Apare astfel evident faptul că independența acordată Malaei este o independență trunchiată.

Acordul militar încheiat cu Malaya are pentru Anglia o importanță deosebită și pentru că el este un fel de barieră împotriva pătrunderii concurenților americani. Monopolurile americane au pus de multă vreme ochii pe bogățiile Malaei. Dar cum să ajungă la ele fără a intra în conflict cu Londra? Ca și în alte cazuri, ei au pornit de la interesele comune ale „lumii libere”. Este vorba de intenția Washingtonului de a atrage Malaya în SEATO, pentru menținerea ei ca bază strategică și depozit de materii prime prețioase. În Anglia s-a înțeles însă că includerea Malaei în SEATO, unde Washingtonul are un rol predominant, va avea drept consecință înlocuirea influenței engleze în această țară cu cea americană. De aceea Londra a preferat un acord militar bilateral aderării Malaei la SEATO.

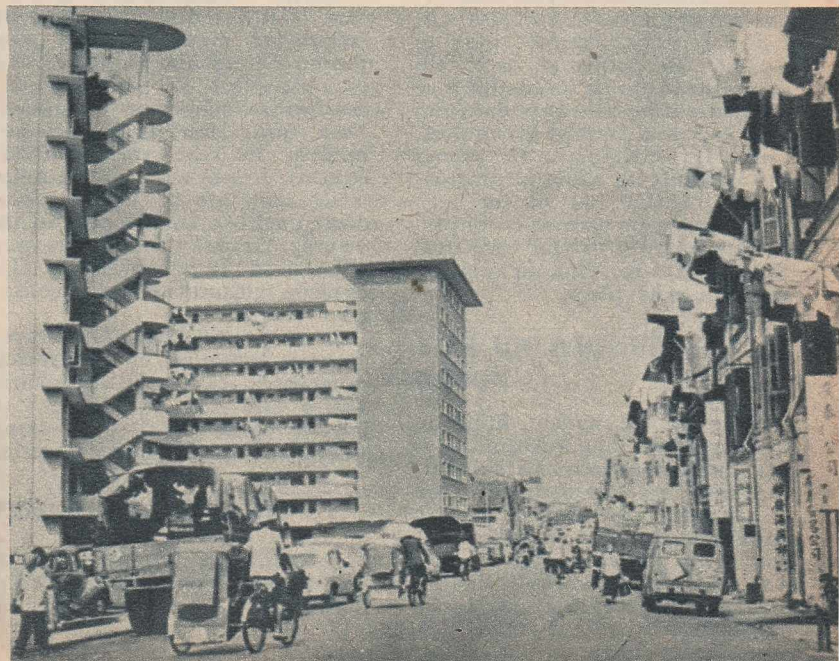
CE ÎNSEAMNĂ „TID HAPA”

Dacă îl întrebi pe un malaez cultivat despre originea poporului său, ai multe șanse să-ți răspundă că se trage de la Alexandru cel Mare. E o legendă cu largă circulație în Malaya. Fapt este că acest popor își pierde originea în negura anilor. Malaezii sînt oameni fermecători și prea puțin înclinați să-și facă inimă rea. Cea mai răspîndită expresie în limba lor e „tid hapa”, care înseamnă „o să vedem”, „e timp

Templul hindus Sri Mariamman este o adevărată mîndrie arhitectonică a Malaei. Fotografia înfățișează unul din numeroasele grupuri statuare care îl împodobesc.

Singapore — „orașul leului” — este și orașul contrastelor dintre opulența celor puțini și avuți, pe de o parte, și sărăcia mulțimilor năpăstuite, pe de altă parte. Această fotografie, înfățișînd o stradă din „Chinatown” este grăitoare în ce privește diferența dintre condițiile de locuit ale unora și altora...

și mîine". De aici nu reiese însă că malaezii ar fi leneși, cum încercau colonialiștii să-i prezinte. Dimpotrivă, personal i-am cunoscut ca oameni harnici, talentați, deosebit de activi. În trecut, desigur, malaezii nu aveau nici o poftă să se spească muncind pentru negustorii englezi.

Pămîntul Malayei are culoarea roșiatică nu din cauza sîngelui. Această culoare i-o dau minerurile, care formează una din marile bogății ale țării. Cea mai însemnată bogăție minerală este cositorul. Malaya dă cam o treime din extracția mondială de cositor. Imperiul cositorului este condus de monopolul „British Tin Investment Corporation”, dar principalii cumpărători sînt businessmenii americani. De aceea Malaya a fost denumită „sursa de dolari” a Angliei.

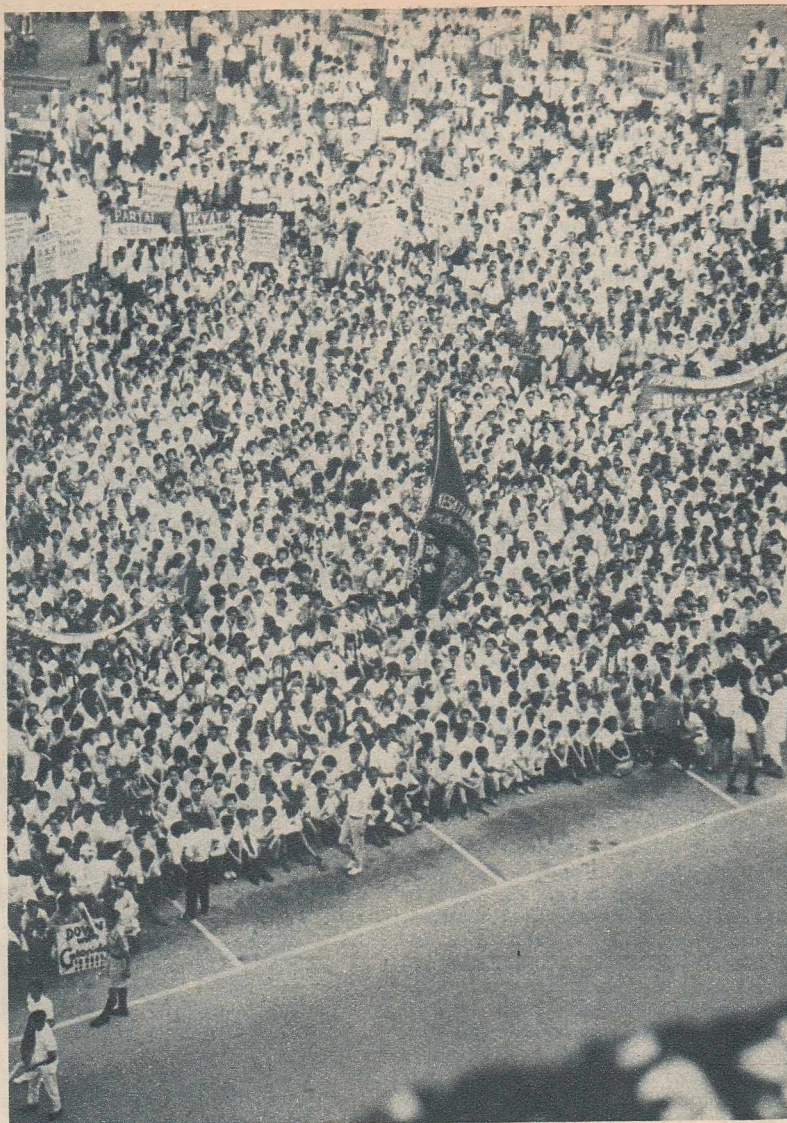
O altă bogăție tot atît de însemnată este cauciucul. Am văzut suprafețe întinse acoperite exclusiv cu plantații de cauciuc. Dar n-a fost întotdeauna așa. Pînă în a doua jumătate a secolului trecut, pe teritoriul Malayei predomină jungla. Un oarecare Henry Wickham a adus atunci prin contrabandă din Brazilia puieți de arbori de cauciuc. După puțin timp au apărut și monopolurile engleze „Dunlop Plantations Limited”, „Oil Palm of Malaya Limited” și altele. În tentaculele acestor veritabile caracatițe a încăput marea majoritate a bogățiilor solului și subsolului. Vînzînd avuțiile jefuite din Malaya, monopolurile engleze realizează anual profituri de aproape 300 milioane de dolari. „Cauciucul malaez—scria ziarul francez „Le Monde”—a îmbogățit trei generații de englezi, a salvat de multe ori lira sterlină de la dezastru, a dăruit băncilor engleze mai mulți dolari decît a primit vistieria britanică în cadrul Planului Marshall”.

Avînd nevoie de brațe de muncă ieftine, colonialiștii au adus în trecut, cu forța, culii indieni și chinezi ca să lucreze pe plantații și în mine. Astfel se explică de ce în prezent chinezii alcătuiesc 35 la sută din populația Malayei, iar indienii — 10 la sută.

În Kuala Lumpur nu este lipsă de magazine și de mărfuri. În schimb este o mare lipsă de... cumpărători. Dacă faci imprudența să intri într-un magazin, te asaltează o armată întreagă de vînzători; orice retragere este imposibilă. Care mai de care îți prezintă cele mai diferite mărfuri: de la mici broaște țestoase vii, țigări și îmbrăcăminte, pînă la elefanți în carne și oase. Cu amabilitate dar cu insistență îți se înșiră dinainte obiecte pe care nici prin cap nu-ți trece să le cumperi. Dacă din întîmplare îți arunci privirea într-un raion al magazinului, căutînd un obiect mic, neînsemnat, pe care să-l cumperi ca să scapi, tot raionul este desfăcut în fața ta. Pînă nu cumperi ceva nu poți pleca.

JUNGLA NU ESTE PUSTIE

Plantații de cauciuc, mine de cositor, șosele bine întreținute — așa arată partea de apus a Malayei, care este bine valorificată. Dar cu cît mergi spre răsărit, cu atît drumurile sînt mai proaste, campurile (satele malaeze) sînt mai rare, iar pămîntul devine mai pustiu. În față apare lanțul muntos Kerbau, iar dincolo de el — nesfîrșite jungle virgine, mișu-

La Singapore au avut loc nu o dată viguroase manifestații populare împotriva încercărilor Angliei de a-și menține dominația asupra Malayei. În fotografie, un mare miting anticolonialist. Pe pancarte stă scris: „Jos colonialismul”.

nînd de tigri, elefanți și rinoceri. Așezările malaeze apar din nou abia pe litoralul Mării Chinei de Sud.

Dar jungla nu este atît de pustie cum pare la prima vedere. În desișurile pădurilor tropicale de pe teritoriul principatelor Kelantan și Pahang trăiesc triburi nomade. Acestea sînt urmașele vechilor populații din peninsula Malacca. Singurele lor ocupații — vîntoarea și agricultura. Oamenii din aceste triburi trebuie să muncească din greu pentru a-și agonisi hrana. Ei dau foc pădurilor și pe porțiunile defrișate seamănă orez și manioca. Este însă greu să-ți închipui mizeria în care trăiesc acești oameni. Ființe cu trupuri schellete, aplecate în jug, trag cite două plugul de lemn pe plantațiile de orez. Hrana? Un pumn de orez și manioca. Îmbrăcăminte? Niște cirpe înfășurate în jurul șoldurilor și atît.

Imensele bogății ale Malayei au adus poporului nu bunăstarea și fericirea, ci numai nenorociri. Într-o țară atît de frumoasă și bogată colonialiștii n-au lăsat în urmă decît ignoranță și mizerie.

ÎN „ORAȘUL LEULUI”

...Înainte ca avionul să decoleze de pe aerodromul din Kuala Lumpur, mi s-a atras atenția că o să am dificultăți la Singapore, deoarece nu am viză britanică.

Am fost surprins de acest lucru, deoarece știam că Singapore nu mai este colonie. Atunci de ce era nevoie de viză britanică?

★

Singapore este numele dat insulei aflate la extremitatea sudică a peninsulei Malacca, orașului situat pe malul sudic al insulei și, în sfîrșit, fostei colonii britanice ce cuprinde aceasta insulă precum și alte cîteva insule mai mici din arhipelagul Malayei.

Numele orașului este de origine sanscrită. „Singa” înseamnă leu, iar „pore” înseamnă oraș. Leul este stema orașului Singapore și o întîlnești la fiecare pas, dăltuită în piatra caldarîmului și a clădirilor. Acest oraș a fost înălțat acum 7 secole, pe vremea înfloririi culturii naționale malaeze. Nu mult după aceea, orașul a fost distrus în timpul unui război. Locul a rămas pustiu cîteva sute de ani. În 1819, englezul Thomas Stamford Raffles a pus ochii pe mica insulă și a înțeles importanța ei economică și strategică. Pentru o sumă infimă, Sir Thomas a „determinat” pe unul din cîrmuitorii locali să-i vîndă insula.

În locul micii așezări distruse de război, s-a înălțat un oraș cu o populație de 900.000 de oameni și un mare port. Activitatea în port nu încetează nici ziua, nici noaptea. Este și firesc:

capacitatea de trafic a portului este de peste 50.000 de nave pe an.

Malaya este o producătoare mondială de cauciuc, cositor, cafea, mirodenii, iar Singapore a devenit un punct central al pieții mondiale pentru aceste mărfuri. Materiile prime malaeze sînt prelucrate în cea mai mare parte în fabricile și uzinele din Singapore. Avînd nevoie de brațe de muncă ieftine, colonialiștii au încurajat imigrația. Iată de ce în prezent cea mai mare parte a populației acestui oraș, la origine malaez, o formează chinezii; restul sînt malaezi și indieni, în proporții aproape egale. Europeni nu sînt prea mulți; i-am întîlnit în partea selectă a orașului, pe cheiul Collyer, în marile blocuri din jurul piețelor Padang și Empress Palace.

Cea mai mare parte a orașului o formează însă cartierele sărăcimii. Cocioabele de lut ale muncitorilor indieni, colibele de bambus ale malaezilor și fanzele chinezești trădează mizeria în care se zbat zilnic zeci și zeci de mii de oameni. În locuințe mici de bambus, din care lipsește aproape orice mobilă, stau îngheșuite cite 8-10 persoane. Practic nu-mi puteam închipui cum pot trăi atîția oameni în încăperi așa de mici și insalubre.

Singapore este și cea mai mare bază militară și navală engleză din Asia. Importante aerodromuri militare se găsesc la Temga, Seletar, Changa și Zembaron. În sistemul blocului agresiv SEATO, Singapore reprezintă una din verigile principale. De aceea englezii îi mai spun și „sentinela imperiului”. Iată de ce, cînd în Malaya a început lupta de eliberare națională, Anglia a separat arbitrar Singapore de Malaya. Populația acestui teritoriu nu se putea însă împăca cu situația ce i-a fost impusă. În cele din urmă, Anglia a fost nevoită să-i schimbe statutul. Astfel, Singapore a devenit stat autonom în cadrul Commonwealthului. Cît de autonom este, ne putem da seama și din faptul că guvernul englez și-a „rezervat” dreptul de a se ocupa de problemele apărării și relațiilor externe și a menținut totodată baza militară. Londra și-a asumat de asemenea dreptul de a dizolva oricînd adunarea legislativă și de a suspenda Constituția. În aceste împrejurări este lesne de înțeles de ce pentru a sosi la Singapore ai nevoie de viza britanică.

★

Citeam zilele trecute despre planurile Londrei cu privire la crearea Federației Malaeze mari, care să înglobeze Malaya, Singapore și coloniile engleze din insula Borneo: Borneo de nord, Brunei, Sarawak. Prin aceasta se încearcă extinderea clauzelor acordului militar impus Malayei de Anglia în 1957 și asupra celorlalte teritorii. Totodată, nu este greu de sesizat că cercurile colonialiste engleze au nevoie de această diversiune pentru a abate atenția popoarelor de la lupta de eliberare națională. Oferind o anumită formă de independență, Londra speră că-i va fi mai ușor să-și continue nestingherită dominația.

Popoarele din Asia de sud-est au deslușit esența neocolonialistă a planului privind crearea Federației Malaeze mari și-i dau riposta cuvenită.

N. PLOPEANU

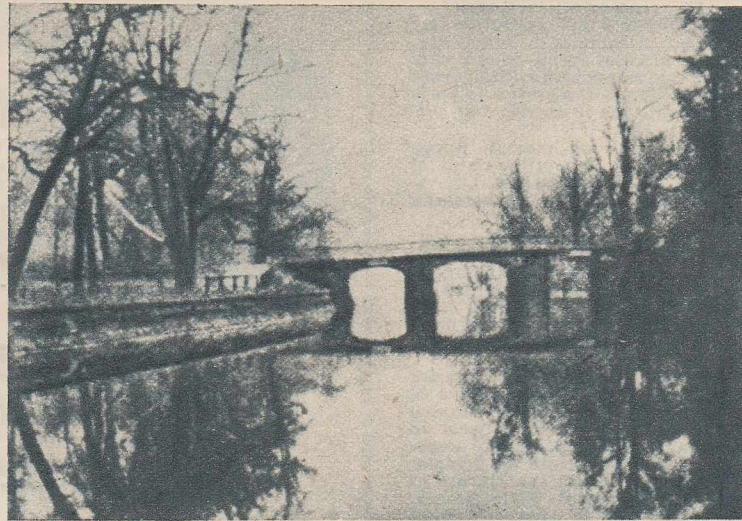
Interviu cu UN ASASIN

Waldemar Pabst — cel care a pus la cale, în noaptea de 15 ianuarie 1919, asasinarea Rosei Luxemburg și a lui Karl Liebknecht.

L-am văzut în câteva fotografii: un domn bătrîn care-și poartă destul de sprinten cel aproape 82 de ani, îmbrăcat cu grijă, chiar nițel sclivisit, surzind cu morgă generațiilor următoare. Probabil că la Düsseldorf, unde locuiește, cel pe lângă care trecea îl luau drept vreun profesor sau vreun fost funcționar de bancă, azi pensionar. Poate vecinul să fi știut că Herr Waldemar Pabst nu e pensionar, ci se ocupă de afaceri de armament. Nici unii nici ceilalți nu bănuiau probabil că o dată cu domnul bătrîn și puțin sclivisit trece pe lângă el una din paginile cele mai întunecate și mai rușinoase din istoria republicii de la Weimar. Waldemar Pabst este cel care a dat, în noaptea de 15 ianuarie 1919, ordinul ca Rosa Luxemburg și Karl Liebknecht să fie asasinați.

Vă amintiți evocarea acestor evenimente cumplite de către Egon Erwin Kisch, în „Centura de salvare de pe micul pod”? „Între grădina zoologică și Tiergarten, se află podul Liechtenstein — un podet aruncat peste apa Landwehrkanal-ului. Peste balustrada acestui pod atîrnă o centură de salvare. Legată de o frînghie care nu se înclăcește niciodată, centura poate fi aruncată pînă hăt-departe, în apa canalului. Priveliștea este, fără doar și poate, de-a dreptul idilică... Cam la o aruncătură de prăstie depărtare de centura cu pricina, se află locul unde niște domni în uniformă au aruncat în apă cadavru unei femei. Și anume: niște cetățeni oarecare membri ai Einwohnwehrului (garda civilă reacționară constituită în Germania după armistițiul din 1918 — n.r.) au pus mina pe Rosa Luxemburg chiar în locuința ei și, din motive oarecare, au

Podul Liechtenstein, de pe care a fost aruncat în apa Landwehrkanal-ului cadavrul Rosei Luxemburg.

transportat-o tocmai la „Eden-Hotel”, unde își avea cvartirul Statul Major al diviziei de vînători din cavaleria de gardă; acolo, niște domni cu monoclu, zdraveni, cu glasul foni, au hotărît fără multă vorbă s-o ducă pe „galițiancă” după colț (s-o ducă după colț = s-o asasineze — n.r.)... Căminul trebuie să rămînă neprofanat — acesta-i marele principiu al oricărui soț onest; în afara căminului poți să-ți faci de cap cît poțtești. Da, căminul trebuie să rămînă neprofanat — iată de ce eroii noștri au așteptat mai întîi clipa cînd Rosa Luxemburg, însoțită de plutonul de execuție care fusese adus la fața locului, avea să iasă pe poarta hotelului, ca abia pe urmă să se repeadă asupra ei pe la spate, să-i sfarme teasta cu patul puștilor și s-o arunce într-un automobil. Herr Oberleutnant Vogel s-a urcat și el în mașină și s-a așezat lângă șofer, cu spatele la acesta. Apoi a lipit gura

revolverului de fruntea victimei, care zăcea în nesimțire, și a tras. Glonțele n-a pornit fiindcă arma era împiedicată. Herr Oberleutnant a ridicat piciorul, a lipit din nou gura revolverului de fruntea victimei care zăcea în nesimțire și a mai tras o dată. Apoi, trupul a fost aruncat în apa canalului, iar „luminosii eroi care au trecut-o după colț... se laudă reciproc cu isprava lor, oferă recompense și se fotografiază în grup: ostașul Runge (arma vînătorii), care a tras prima lovitură cu patul puștii, este invitat să se tragă în poză împreună cu domniile ofițeri. Halal victorie!”

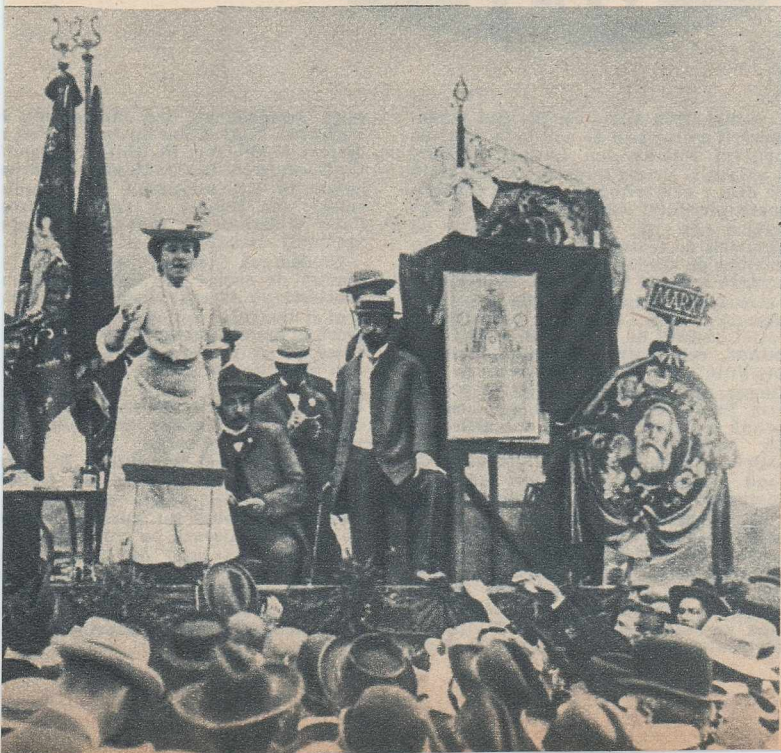
Cu vreo douăsprezece minute mai înainte, fusese asasinat Karl Liebknecht: „La un capăt al podetului de care atîrnă centura de salvare — cită grijă pentru om! — se înalță poarta Liechtenstein a Grădinii Zoologice. Aproape de celălalt capăt se întinde apa lacului Neuer See. Acolo l-au adus... camarazii loco-

tenentului Vogel pe camaradul Rosei Luxemburg și l-au plimbat și pe el după colț... Îndată ce au găsit un locșor mai întunecos, de unde pornea un drum lăturalnic, l-au tras afară din mașină, mai mult mort decît viu, pe Karl Liebknecht — pe care-l ameișeră cu patul puștii tot la ieșirea din „Eden-Hotel” — și l-au silit să umble pe jos. Deși se pare că vroiau să ajungă în Moabit (cartier din vestul Berlinului unde se găsește închisoarea de sinistră faimă cu același nume — n.r.), adică să meargă drept înainte și numai înainte, au luat-o totuși către stînga: se-nțelege, doar trebuiau să-l treacă după colț... Kapitanleutnant Horst von Pflugk-Hartung a tras pe la spate primul glonte. Era semnalul pentru dezlănțuirea bombardamentului asupra lui Liebknecht”.

În ierarhia socială a lumii capitaliste afacerile cu armament constituie o îndeletnicire ca oricare alta — mai mult: o poziție prestigioasă, un fel de sector de elită al businessului. În aceeași ierarhie, organizatorii de asasinare, apreciați ca eminamente necesari, plătiți cu generozitate și uneori sompuos, sînt totuși considerați ca o categorie nu tocmai onorabilă, ca niște indivizi pe care propilendă îi folosește, dar nu-i invită în saloanele ei. Atunci cînd cineva reușește să treacă din această categorie în cea precedentă, evită cu grijă orice incursiune indiscretă în trecut. Dacă nu o poate evita, contestă, neagă, se apără de oprobriu. Octogenarul sclivisit de la Düsseldorf nu contestă, nu neagă — cu sentimentul evident că în lumea în care trăiește faptul de a fi asasinat doi conducători ai mișcării muncitorești nu poate să-i aducă oprobriu (din partea mărimilor, bineînțeles!). Ba, dimpotrivă, revendică recunoștința posterității monopolisto-militariste. În luna ianuarie a anului în curs, într-un articol de ziar, Pabst scria negru pe alb că „era în interesul Germaniei noastre” ca el să procedeze cum a procedat, „altminteri victoria comunismului în Germania ar fi împins în prăpastie încă din 1919 întregul Occident”, iar „înălturarea acestei

EI AU FOST ASASINAȚI MIȘELEȘTE DE OAMENII LUI PABST

Rosa Luxemburg (stînga) și Karl Liebknecht, vorbind muncitorilor.

primejdiei era atenuat mult mai importantă decât dublu asasinat.

Certitudinea lui Pabst că poate face asemenea declarații în condiții de perfectă impunitate avea să-și găsească o promptă verificare în... buletinul serviciului de presă și informații al guvernului federal. Cum mărturisirile și fanfaronada obraznică a asasinului au indignat opinia publică vest-germană, care a început să ceară tragerea lui la răspundere, buletinul serviciului de presă federal a publicat un fel de punere la punct în care se aprecia că dublul asasinat politic din noaptea de 15 ianuarie 1919 nu a fost decât o „execuție de lege marțială”, „legală” și „justificată”. Ceea ce înseamnă că Herr Waldemar Pabst va putea să-și vadă mai departe, nestingherit și ocrotit, de afacerile lui cu armament.

Waldemar Pabst. În zguduitorul evocare a lui Egon Erwin Kisch se vorbește despre soldatul Runge, despre Oberleutnant Vogel, despre Kapitanleutnant Horst von Pflugk-Hartung, despre alții cîțiva. Nu despre Pabst. Pabst se afla în spatele tuturor acestora. Avea s-o mărturisescă singur — și cu cită cinică Infumurare! — în convorbirea la care, după izbucnirea recentului scandal, revista vest-germană „Der Spiegel” a avut ideea să-l poftescă. „Vis-a-acordat — și spun redactorii revistei — o recunoaștere oficială pe care nu ați avut-o nici pe vremea lui Hitler. Buletinul oficial federal a calificat asasinarea lui Liebknecht și a lui Luxemburg drept execuție sub imperiul unei legi marțiale și și-a însușit justificarea dv. că numai în felul acesta Germania a putut fi apărată de comunisti”. „Da — exclamă satisfăcut Pabst — lucrul acesta a fost în sfîrșit acum înțeles și recunoscut!”...

Pabst era pe vremea aceea ofițer de stat major în divizia de cavalerie de gardă care-și avea cvartirul la „Eden-Hotel”. Istoriograful îi consemnează existența ca pe aceea a unui „ofițer capabil, însă lipsit de scrupule”, care căștigase notorietate ca organizator de pu-ciuri... Cît despre evenimentele din noaptea de 15 ianuarie 1919 și despre rolul lui în acele evenimente, nimic mai plastic decât propriile lui relatări, în dialogul cu redactorii lui „Der Spiegel”:

SPIEGEL: ... În ce privește aspectul juridic — divizia dv. avea un tribunal cu o jurisdicție militară legală.

PABST: Noi, da.

SPIEGEL: De ce nu l-ați trimis în fața acestui tribunal al diviziei pe cei trei lideri comunisti arestați, Liebknecht, Luxemburg și Wilhelm Pieck, care au fost aduși la 15 ianuarie 1919 la hotelul berlinez „Eden”, la cartierul general al diviziei dv.?

PABST: Consiliul militar al diviziei nu se afla pe vremea aceea la hotelul „Eden”.

SPIEGEL: Și nici nu putea fi convocat?

PABST: Știți și dv., într-o noapte în plină revoluție și într-un oraș încă complet dezorientat de revoluție, nu era prea simplu să întrunești un consiliu juridic. Și pe lângă aceasta — ce era să fac cu judecătorii?

Și pentru că redactorii insistă, Pabst ripostează arogant: Vă învîrțiți în jurul chestiunii — ca o pisică în jurul farfuriei cu lapte prea cald. Lucrurile erau foarte limpezi. Și cei trei au fost arestați într-o noapte în plină revoluție.

Convorbirea se concentrează totuși asupra responsabilităților concrete ale lui Pabst. Ceea ce de altfel nu-i scade țîfna:

SPIEGEL: Cum suna ordinul pe care l-ați dat pentru executarea celor doi, în urma interogatoriului?

PABST: Ambii să fie transportați în închisoarea de cercetări de la Moabit și acolo să fie predați comandantului.

SPIEGEL: De ce nu au fost înalțați Liebknecht și Rosa Luxemburg tribunalului diviziei sau aparatului judiciar regulat al diviziei?

PABST: Cum se putea organiza așa de repede în plină noapte?

SPIEGEL: Deci, nu ați ordonat altceva decât transportarea lor la Moabit?

PABST: Da.

SPIEGEL: În articolul pe care l-ați scris în ziar despre acest caz ați subliniat că îndeplinirea ordinelor dv. de către subordonați „a decurs în esență altfel decât fusese specificat în ordin”.

PABST: Da, de pildă, de planton la intrarea hotelului „Eden” era soldatul Runge. Cînd doamna Luxemburg a ieșit din hotel, omul acesta a lovit-o cu patul puștii în cap. Lucrul acesta nu era specificat în „programul” meu. Omul fusese împins la asta de către un ofițer din suita mea — nu mai este de mult în viață, altminteri v-aș spune numele lui... Era un om care nu prea gîndea, era un locotenent, și atunci l-a mituit pe husarul Runge cu o sumă de bani pentru a-l omorî pe Liebknecht și Luxemburg.

SPIEGEL: Lucrul acesta nu-l înțelegem. Dv. nu ați ordonat personal ca cei doi să fie uciși?

PABST: Așa? La ordin vă referiți? SPIEGEL: Da, la ordinul dv. ne referim.

PABST: În legătură cu această refuz să fac vreo declarație.

SPIEGEL: Ați ordonat ca ei să fie, să zicem, uciși?

PABST: Vă repet, refuz să fac vreo declarație în legătură cu aceasta. Veniți-vă în fire! Parcă jucăm teatru, teatru prost chiar. Știți doar foarte bine cum se pune problema.

SPIEGEL: Nu știm de loc cum se pune problema.

PABST (ride): Nici dv. nu credeți. Intreaga Germania știe. Și dv. nu? Asta e grozav!

SPIEGEL: Intreaga Germania a știut că cei doi au fost asasinați.

PABST: Problema se pune așa: a fost lucrul acesta necesar, da sau nu?

SPIEGEL: Dv. considerați că era necesar și nu ați ordonat totuși altceva decât să fie transportați la Moabit?

PABST: Acesta a fost ordinul pe care l-am dat ofițerului meu de ordonanță. Ceea ce am discutat eu cu domniile care s-au oferit voluntar pentru a-i transporta — nu i s-a ordonat nimănui să ia parte la această misiune — aceasta nu privește pe nimeni.

SPIEGEL: Dar cu husarul Runge nu ați stat de vorbă? Lovitura cu patul puștii dată de Runge Rosei Luxemburg și lui Liebknecht în fața hotelului „Eden”...

PABST: ... dar, domniile mei, puteți și dv. să vă gîndiți că nu aveam să dau un ordin atît de prostesc ca d-na Luxemburg să fie lovită cu patul armei în cap tocmai la ieșirea din hotel. În văzul lumii ca să spunem așa... Slavă domnului, chiar așa de idiot n-oi fi fost...

Reducerea în actualitate a acestor crime petrecute în urmă cu mai bine de 40 de ani aruncă o neîntîlnită lumină și asupra rolului pe care l-a jucat în organizarea, în săvîrșirea, apoi în acoperirea lor social-democrația de dreapta, părinții spirituali ca să spunem așa ai contemporanului nostru Willy Brandt. Gustav Noske era pe atunci — numit de guvernul Ebert-Scheidemann, cu sarcina expresă (pe care a și îndeplinit-o cu zel) de a înăbuși prin orice mijloace mișcarea spartakistă — comandant al trupelor din Berlin ale Reichswehrului. Deci, și comandant al căpitanului Pabst — despre care a spus cîndva că este un „om de merit”. În ce fel de împrejurări a avut ocazia să cunoască și să aprecieze „meritele” subalternului său reiese de asemenea din dialogul „Der Spiegel” — Pabst:

SPIEGEL: Ce au spus superiorii dv. despre acest ordin? Ce a spus comandantul Noske despre asta?

PABST: Că am făcut bine ce am făcut — lucru pe care l-a scris și în memoriile sale.

SPIEGEL: Cu toate acestea a avut loc un proces în fața tribunalului militar al diviziei dv. Cine l-a ordonat?

PABST: Judecătorul comandant, generalul von Hofmann, la dorința d-lui Noske.

SPIEGEL: Procesul a dus la condamnarea husarului Runge, pentru lovitura cu patul armei, considerată încercare de omor, la doi ani și două săptămîni închisoare, și a locotenentului major Vogel, care a împușcat-o pe Rosa Luxemburg și i-a aruncat cadavrul într-un canal, la patru luni închisoare pentru ascunderea unui cadavru. Locotenentul Vogel nu și-a efectuat pedeapsa, el a putut pleca în străinătate. Cine l-a ajutat în aceasta?

PABST: Și acesta a fost un ordin al d-lui Noske.

Într-o armonioasă colaborare, ofițerii ai Reichswehrului, sălbatiche brute reacționare, și ipocrita social-democrație de dreapta au ucis în împrejurările mai sus evocate doi conducători iubiți și respectați ai proletariatului german. În aceeași armonioasă colaborare, pentru „păstrarea legalității”, au organizat o parodie de proces în care ucigașii erau și parte și judecători. Concluziile procesului sînt semnificative: husarul Runge, soldat prost, a „luat” doi ani; Oberleutnant Vogel — asasin, dar ofițer, deci persoană demnă de menajamente — a fost condamnat simbolic la niște luni închisoare, pe care nici nu le-a executat; cît despre Pabst, principalul organizator al dublei crime („Ceea ce am discutat eu cu domniile care s-au oferit voluntar... aceasta nu privește pe nimeni”), el nici măcar n-a fost tradus în fața simulacruului de judecată în care s-au rostit sentințe cu privire la subalternii lui. Ce vreți, totul după ierarhie și protocol...

Azi, la Düsseldorf, Herr Waldemar Pabst, om de afaceri „onorabil”, se mîndrește în gura mare cu „faptele de armă” cu care s-ar rușina și un călău de profesie. Sub ocrotirea binevoitoare — în esență — a aceluiași forțe care l-au ocrotit cu patru decenii și mai bine în urmă... Și, după cum se știe, nu e singurul criminal care se bucură în R.F.G. de asemenea dulce clemență. E poate numai cel mai vechi: naziștii au venit mai tîrziu, pe terenul la a cărui pregătire contribuise.

FI. Ș.

AGENDA

● În 1959 cunoscutul autor dramatic A. Sofronov a fost invitat de colecțioul teatrului din Temriuk (ținutul Krasnodar) să asiste la premiera piesei sale „Bucătăreasa”. Artiștii teatrului i-au mărturisit lui Sofronov interesul pentru personajele și acțiunea acestei piese și l-au rugat să o ducă mai departe. Așa s-a născut piesa „Bucătăreasa se mărită”...

● Zilele aovintate, dar pline de greutate și jertfe ale începutului insurecției armate a poporului italian împotriva ocupanților naziști — iată tema filmului italian „Cele patru zile ale orașului Napoli”. Fotografia înfățișează un moment din timpul filmării: regizorul Nanni Loy dînd indicații unui tînr „actor”; în dreapta protagonistul filmului, Regina Bianchi

● Acum 7 ani un grup de lingviști polonezi de sub conducerea prof. Julian Krzyzanowski au început o lucrare de mari proporții o culegere de proverbe poloneze. Recent, munca acestui colectiv s-a încheiat cu realizarea unei monumentale lucrări: „Cartea nouă a proverbelor poloneze”, o operă dintre cele mai cuprinzătoare. În trei volume, de peste 3.000 de pagini, sînt adunate circa 200.000 de proverbe ale poporului polonez.

● O remarcabilă artistă de teatru și cinema a R.P. Ungare este Tolnai Klári (cunoscută și la noi din filmul „Numa o glumă”). În cursul carierei sale ea a interpretat o varietate gamă de roluri, oădin un excepțional talent și o puternică sensibilitate. Repertoriul ei de artistă de teatru cuprinde zeci și zeci de roluri din Shakespeare, Gorki, Cehov, Ostrovski, Lope de Vega, Ibsen, Zsigmond Moricz, Arthur Miller, Tennessee Williams. Pentru succesele sale artista a fost distinsă de două ori cu Premiul Kossuth și cu alte titluri de onoare. Iată-o pe Tolnai Klári, alături de Pecsî Sándor, în ultima sa creație din „Vedere de pe pod de Arthur Miller.”

● Pentru a putea publica „Istoria cinematografului 1.000 de imagini”, publicistul francez Maurice Bessy a fost nevoit să trieze foarte sever cele circa 40.000 de fotografii și documente pe care le strînge încă din 1930. Bessy este în același timp posesorul unui interesant muzeu Chaplin, care cuprinde, printre altele: mustața din „Dictatorul”, stiloul cu care Chaplin a scris „Monsieur Verdoux” și bastonul de polițist din „Charlot polițist man”.

DISC

Acum cîțva timp, cu prilejul comemorării a cincizeci de ani de la moartea marelui scriitor Ion Luca Caragiale, a apărut și prima înregistrare integrală pe disc a nemuritoarei comedii „O scrisoare pierdută” (Electrodisc 16 EXE-081). (Ar fi de menționat că amatorii de teatru pe disc au fost în deajuns de răbdători, așteptînd cu calm această apariție care a fost anunțată în cataloagele trimestriale ale casei de discuri... încă din 1961). Datorită turății reduse de numai 16 rotații pe minut, cele patru acte ale „Scrisorii pierdute” se află imprimate pe un singur disc de format mare (30 cm). Din punct de vedere tehnic, această primă realizare din seria discurilor de 16 rotații reprezintă o reușită, sunetul fiind clar, fără paraziții de fond sonor înfîlîți uneori chiar la discurile de 33 și 45 de rotații.

Capodopera lui Caragiale, în regia artistică a lui Sică Alexandrescu, este jucată în distribuția binecunoscută, care cuprinde pe Al. Glugaru în rolul lui Zaharia Trahanache, pe Elvira Godeanu intruchipînd-o pe coana Zoica, pe Costache Antoniu în Cetățeanul turmentat, pe Radu Beligan în Aga-

miță Dandanache, Ion Fintescu în Farfuridi, Niki Atanasiu în Cațavencu Marcel Anghelescu în Ghiță Pristand, C. Bărbulescu în Tipătescu, N. Brăncuș în Brînzovenescu. În celelalte roluri: Ion Henter, I. Iliescu, Mircea Cojan și Șerban Iamandi (comentarii versiunii înregistrate pe disc).

Creдем că „teatrul pe disc” se bucura de succes și răspîndire printre iubitorii de teatru. Nenumărații prieteni ai teatrului radiodifuzat, care adeseori au regretat absența reluărilor unor piese pe care le-au îndrăgit, își vor realiza astfel o veche dorință. Peste puțin timp vom avea o nouă categorie de discuri, care vor colecționa piese de teatru în regiștrii originale și o interpretă de valoare.

Mapa discului cuprinde, în afară unei prezentări semnate de criticul Mihail Novicov, cîteva din celebrele desene aparținînd lui Aurel C. Jiqui și care-l înfățișează pe eroii piesei.

Am propune cașel de discuri „Ele trec” confecționarea unor mape m durabile, protejate de un fin învel de masă plastică, așa cum procedea în ultimul timp alte întreprinderi similare.

De vorbă cu medical

VARICELE

Varicele constituie o boală frecventă, provocată de dilatații circumscrise, neregulate, ale venelor. Vârsta la care apar este de 20-45 ani. La femei aceasta se poate întâmpla chiar la vârsta pubertății. În unele cazuri ele apar la 20 de ani, rămânând staționare mulți ani, dar mărindu-se brusc sub influența unor infecții, a unei sarcini, a menopauzei sau prin schimbarea profesiei. Cea mai evidentă cauză a varicelor este staza sanguină — oprirea sau încetinirea circulației — de origine mecanică: fie o malformațiune congenitală a venei, fie o activitate care reclamă mult statul în picioare. Lipsa contracțiilor musculare favorizează stagnarea sângelui în vasele picioarelor. Datorită acestui fapt în locurile respective se creează o stare asfixică, cu o tulburare consecutivă de nutriție favorabilă varicelor.

Cum recunoaștem aceste stări? În primul rând apare durerea în regiunea stînginei și a gleznei. Apoi apar varicele propriu-zise, cu dilatarea vizibilă și palpabilă a venelor, dilatare mai întâi localizată iar apoi extinsă la tot vasul. Prin asocierea mai multor trunchiuri venoase se constituie pachetul varicos. În această perioadă apar și edeme (umflături) ale gleznelor.

Durerile cresc în intensitate și apare o mîncărime destul de rebelă.

Complicațiile cele mai frecvente sînt rupțura varicelor în cazul unor traumatisme (loviri, răniri etc.) sau al unor eforturi deosebite. Alteori varicele se infectează, dînd boala numită flebită. Staționarea prelungită în picioare, o stare igienică și hrana necorespunzătoare, emoțiile intense și repetate duc la ulcerul varicos, care-și are sediul caracteristic în partea inferioară și internă a gambei și a căruia vindecare este grea.

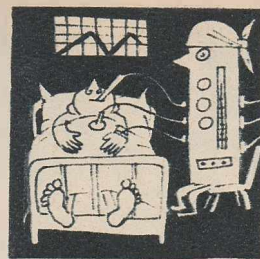
Evoluția varicelor este variată și poate fi agravată de o serie de factori. Tulburările hormonale ale femeilor, obezitatea, unele boli care favorizează reținerea apei în organism, infecțiile de tot soiul pot duce la o dezvoltare accelerată a varicelor. Bolnavii de varice trebuie să-și asigure igiena permanentă a picioarelor, să evite statul în picioare și

eforturile fizice deosebite. Dar umblatul pe jos este foarte indicat pentru cei predispuși sau cei cu varice nu prea mari, deoarece în asemenea cazuri contracțiile musculare favorizează circulația. Este cunoscut faptul că cicliștii și poștașii nu suferă de această boală. Deci o gimnastică rațională a picioarelor poate opri evoluția varicelor.

Tratamentul se aplică de la caz la caz și numai de către medic. În cazul cînd varicele sînt dezvoltate, se aplică tratamentul sclerizant, care este cel mai indicat. Tratamentul chirurgical nu se aplică decît în cazuri foarte rare.

Dat fiind că există o predispoziție familială pentru varice, este bine ca descendenții persoanelor care au suferit de această boală să practice din timp sportul, îndeosebi marșul, ciclismul, înotul.

Dr. Silvia GHEREA

INFIRMIERĂ ELECTRONICĂ

În cadrul unui congres de electronică medicală a fost prezentat un proiect de infirmieră... electronică, care are toate șansele să devină foarte răspîndită. E vorba de un complex de aparate care pot înregistra și transmite medicului de gardă datele privind temperatura, pulsul și tensiunea bolnavilor internați în spitale. De asemenea, aceste aparate comunică aceluiași medic, în cursul nopții, cu ajutorul unei sonerii electrice, complicațiile ivite în starea vreunui bolnav. Totodată faptul că bolnavul se simte supravegheat în permanență de o infirmieră, fie ea și electronică, are un efect favorabil asupra stării sănătății sale.

Lingă Hunedoara:

URMELE UNEI AȘEZĂRI ROMANE

Cîteva din ulcioarele găsite în morminte.

Cercetătorii muzeului regional din Deva au făcut recent o interesantă descoperire arheologică la Cincș, lingă orașul Hunedoara. Este vorba

de urmele unei așezări romane (vila unui pontif și cîteva case), precum și o necropolă, toate datînd din secolele I și II. Alături printre urmele așezării romane, cit și în mormintele din necropolă au fost găsite numeroase obiecte din fier: cuie, piroane, diferite unelte din metal, precum și zgură. Ținînd seama de această descoperire și de faptul că așezarea respectivă se află într-o zonă bogată în minereuri, cercetătorii au ajuns la concluzia că și vechea populație din jurul Hunedoarei se ocupa cu extragerea și prelucrarea minereurilor de fier.

Alături de obiectele de fier s-au mai găsit și ulcioare din pămînt ars, foarte bine păstrate în ciuda celor aproape două mii de ani care s-au scurs. Aduse la muzeul din Deva, obiectele descoperite vor completa colecțiile ce atestă urme masive ale stăpînirii romane prin aceste locuri.

F. URSEANU

ÎNCEPE ȘCOALA

ORIZONTAL: 1) După cei... șapte ani de-acasă — Amintesc. 2) Cu șorțulețe, codițe, fundițe! — Îl înveți în timpul anului și-l urci în vacanță. 3) Pedagogul... de-acasă — Abreviație în școlile agricole. 4) Tudor Stănescu — Pretextul superstițiosului care nu și-a pregătit lecția. 5) Lampă de radio — Prilej de ștersături și pete de cerneală. 6) Și la ora de latină, și la ora de franceză — A scuti. 7) Faimos, precum calul din zicală — Numai ochi și urechi. 8) Radu Ilie — Se distribuie gratuit elevilor din clasele I-VII — Tupolev pe scurt! 9) Sora mai mică a absentei. 10) A tipări manuale și cărți școlare — Nelipsit de la geometrie!

VERTICAL: 1) Lună ce stîrnește două sentimente contrarii: „Vai, s-a dus vacanța”... și „Ura! Incepe școala!” 2) Cursă... anuală cu etape... zilnice — Așezare simetrică a băncilor. 3) Localitate în Westfalia — Onomatopee ovină — Titan în... chimie! 4) Setos de învățătură — Istoric antic ce nu trebuie... invocat cînd ești scos la lecție! 5) Uscătura din pădurea... școlii! — Prenumele celebrei cîntărețe sovietice Doluhanova. 6) Verbul tocilarului — Radu Zaharescu. 7) Antract cu clopoșel în loc de gong! 8) Dînsa — Materie primă pentru maculatoare, coifuri și... avioane. 9) În ghiozdanul unui elev dezordonat —

Recel 10) Vilcea (reg.) — Forța lui stă în legătura cu pămîntul (mit.). 11) Spațiu școlar lipsit de bănci, catedre și... emoții — Teu!

1	S	C	O	A	L	A	8	E	V	O	C
2	E	L	E	V	E			R	A	R	U
3	B	A	R	I	N	T	E				R
4	T	S		D	E	O	C	H	E	A	T
5	E	A			S	C	A	R	I	S	E
6	M		S	T		I	E	R		A	
7	B	R	E	A	Z		A	T	E	N	T
8	R	I		C	A	R	T	I		T	U
9	I	N	T	I	R	Z	I	E	R	E	
10	E	D	I	T	A		E			C	U

Dezlegarea jocului „FRUCTE”, apărut în nr. 36

ORIZONTAL: 1) Șuviță — Banane. 2) Eris — Prun — Ros. 3) Caș — Lei — Amado. 4) Ariei — Dalac — P. 5) Ren — Va — Senin. 6) I — Ananas — Drum. 7) Tu — Adam — Gaită. 8) Amară — Agur — Ri. 9) Ega — Inutil. 10) Curmal — Runa — A. 11) Iriza — Vii — Mal. 12) Caș — Acăt — Pîrg. 13) Frag — Piersică.

MODA

CITE CEVA DESPRE GARDEROBĂ

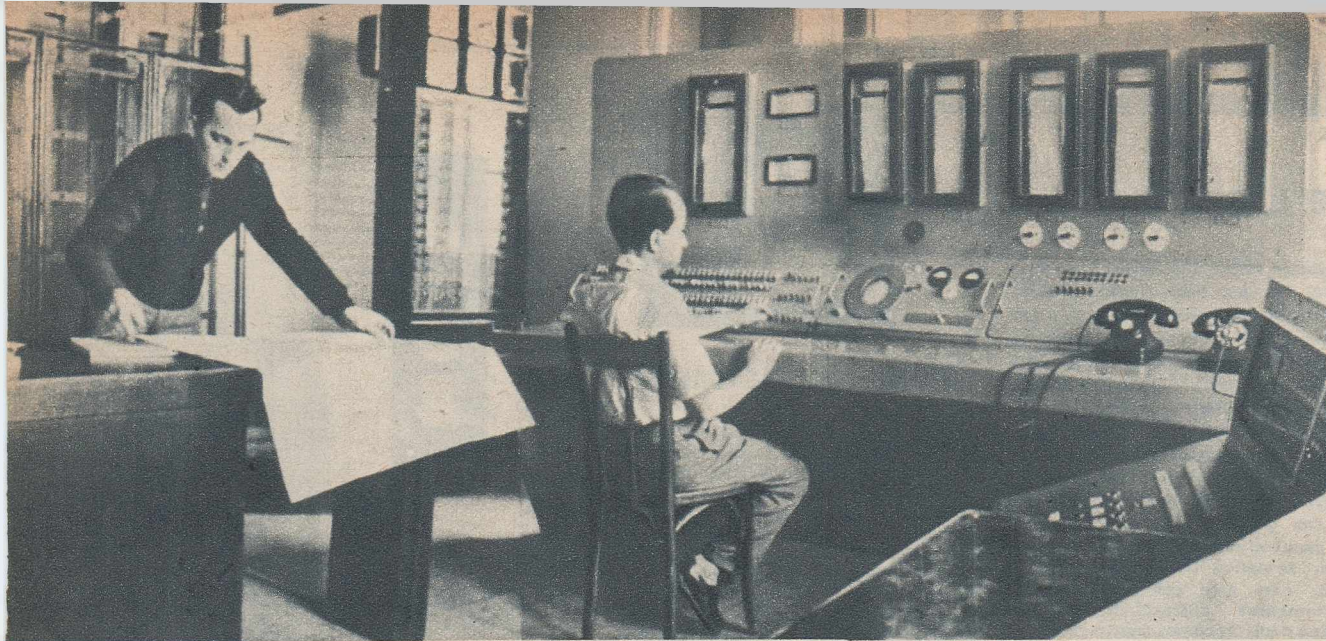
Într-o serie de scrisori adresate redacției, cititoarele noastre ridică problema îmbrăcămîntului pentru sezonul răcoros. Nu ni se cer numai ultimele „imperative” ale modei, ci mai ales sfaturi cu privire la finuta vestimentație adecvată diverselor împrejurări. Fapt care arată că din ce în ce mai multe femei își dau seama că, mai importantă decît urmărirea servilă a capriciilor modei, este „construirea” rațională a unei garderobe capabile să satisfacă toate cerințele vieții active a femeii din zilele noastre.

Într-adevăr, experiența multor femei a demonstrat că, pornind de la una sau mai multe „piese de bază” — mantou, iaior, ansamblu din mai multe piese etc. — se poate alcătui, adăugînd în fiecare sezon un număr limitat de piese noi, judicios asortate, o garderobă completă, în măsură să înfrunte timpul fără teamă de demodare. Ca orice îmbrăcăminte destinată să supraviețuiască fluctuațiilor modei, „piesa de bază” impune firește o chibzuță alegere a materialului (calitatea pe primul plan!), a culorii (evitafistridențele!) și a croielii (atenție la „noutățile” care îmbătrînesc peste noapte!).

Punctul de plecare al unei garderobe de toamnă fiind constituit, firește, din mantou, vă propunem modelul din fotografia 1, o realizare a creatorilor de modă din Republica Socialistă Cehoslovacă. El prezintă dublul avantaj al „durabilității” liniei — croială sobră, colorit cald, odihnitor (coniac) ca și al prezenței în actualitate prin stilul „reîngotă”.

Practic și pretîndu-se la o infinitate de combinații este și costumul din două piese (foto 2), creat tot în R. S. Cehoslovacă. Asortîndu-i o altă justă, bluze, pulovere, eșarfe etc. la culorile ecosezului, purtîndu-l cu diverse accesorii, se pot obține din acest unic costum cîteva finute originale și adecvate în orice împrejurare.

De aici, de la postul de comandă al dispecerului, se comunică cu cele 60 de sonde ce se găsesc la mare distanță.

Aceste sonde în pompaj de adâncime aflate la Boldești lucrează sub supravegherea „ochiului” automat.

La Boldești – SONDE AUTOMATE

Ne aflăm în încăperea dispecerului schelei din Boldești, care-și conduce „subordonații” cu ajutorul unei instalații de telecomandă. De aici, dispecerul, așezat comod pe scaunul lui, poate porni, opri și cunoaște funcționarea a nu mai puțin 60 de sonde cu sisteme diferite de producție și a trei distribuitoare de gaze comprimate ce lucrează în schelă. În schimb, dacă te plimbi printre sonde, rar zărești un om lucrând. Fiecare sondă își vede singură de munca ei, supravegheată doar de „ochiul” ager al automatelor.

Instalația din camera dispecerului este al doilea tip creat de Institutul de cercetări foraj-extracție din Cîmpina și de Institutul de cercetări electrotehnice din București. Ambele tipuri, de construcție și concepție originale, au fost realizate în cea mai mare parte cu materiale și aparate ce se fabrică curent în țara noastră. Primul tip controla 13 sonde, 2 separatoare, 2 rezervoare și o stație de pompaj. Instalația actuală, realizată la un preț de cost mai scăzut, aduce unele soluții constructive îmbunătățite, astfel încât, deși are o capacitate cva-duplă, totuși utilizează un număr de circuite mult mai mic.

★

Automatul controlează sondele în pompaj de adâncime prin măsurarea sarcinii la tije de pompare, semnalizează ieșirea din limitele de funcționare a presiunii din conducta de amestec, precum și alte fenomene ce se petrec în sonde.

Cum? Cine trage „semnalul de alarmă”?

Fiecare sondă are un „paznic”

bun și priceput: traductorii de mărimi neelectrice în mărimi electrice. Semnalele emise de ei sînt amplificate și proiectate pe ecranul fluorescent — cel care, la prima vedere, pare un mic ecran de televizor. În felul acesta se obțin dinamograma și electrograma fiecărei sonde.

La separatoare și la rezervoare se pun alte probleme: acolo automatele măsoară presiunea, temperatura și alte date. Chiar în clipa cînd una din aceste unități iese din limitele stabilite, la dispecer sună o sonerie și se aprinde un bec. Dintr-o privire, inginerul de serviciu știe unde s-a produs defecțiunea și, fără înțiriere, ia măsurile necesare.

Iată, așadar, unul din marile avantaje ale automatizării la schele petroliere: orice defecțiune este instantaneu semnalizată — nu „după ochi”, ci cu obiectivitatea și precizia caracteristică automatelor, obținîndu-se astfel datele cele mai exacte.

Dar avantajele automatizării în domeniul extracției de țitei nu se rezumă numai la aceasta. În adevăr, controlul se efectuează acum de către un inginer, mult mai des și cu mijloacele cele mai moderne. Timpul neproductiv ce se scurgea pînă la sesizarea avariei este mult redus, căci utilajele nu mai așteaptă pînă ce vin echipele de verificare ca să sesizeze oprirea, ci singure dau de veste, arătînd cînd, unde și ce anume s-a defectat. De asemenea consumul de energie electrică se micșorează, în unele cazuri simțitor. Toate acestea — ca și alte perfecționări pe care nu le-am menționat — aduc economii în exploatarea sondelor.

Boldești nu este numai prima schelă din țară care are un număr de sonde automatizate, ci este un adevărat „stand de probă” național, unde se experimentează noile instalații de automatizare destinate celorlalte schele petroliere.

Printre noile instalații aflate aici am văzut și un automat ce asigură controlul centralizat a 120 de sonde în pompaj de adâncime, cu selecție în frecvență și transmitere doar pe două fire. După ce va fi experimentată la Boldești, instalația va fi montată la schela Moinești.

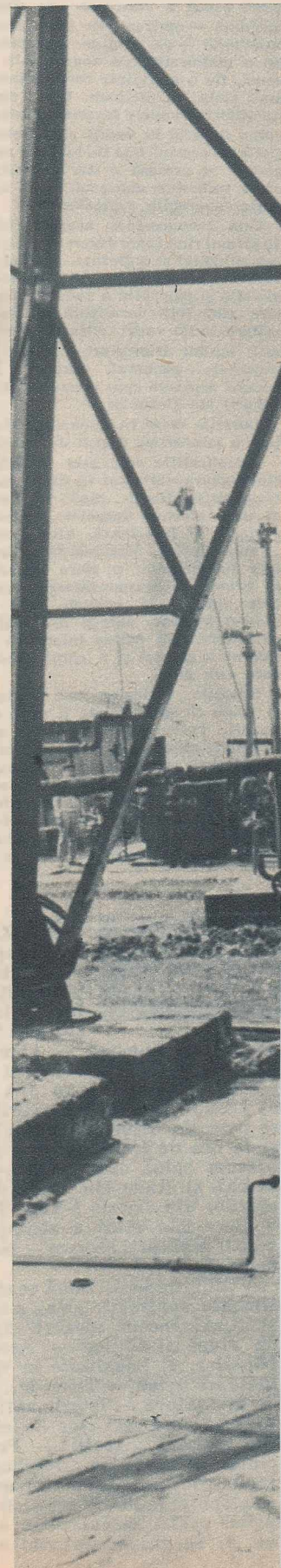
Un alt tip de instalație, aflat de asemenea în faza experimentală și urmînd a intra curînd în exploatarea de șantier, va controla 192 de sonde.

Trebuie menționat că la ultimele tipuri de instalații nu numai semnalizarea, dar și descifrarea și localizarea semnalului se face independent de dispecer, cu ajutorul unui „cercetător” automat.

...O apăsare pe buton... Pe un mic ecran s-a aprins o lumină care, grăbită, urcă și coboară, veghind asupra bunului mers al sondelor.

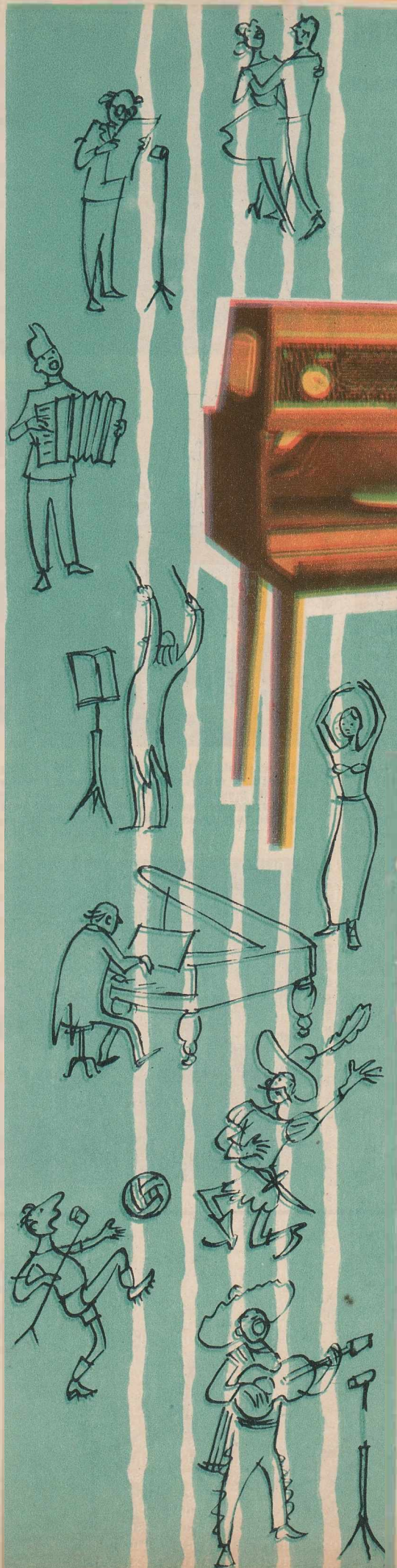
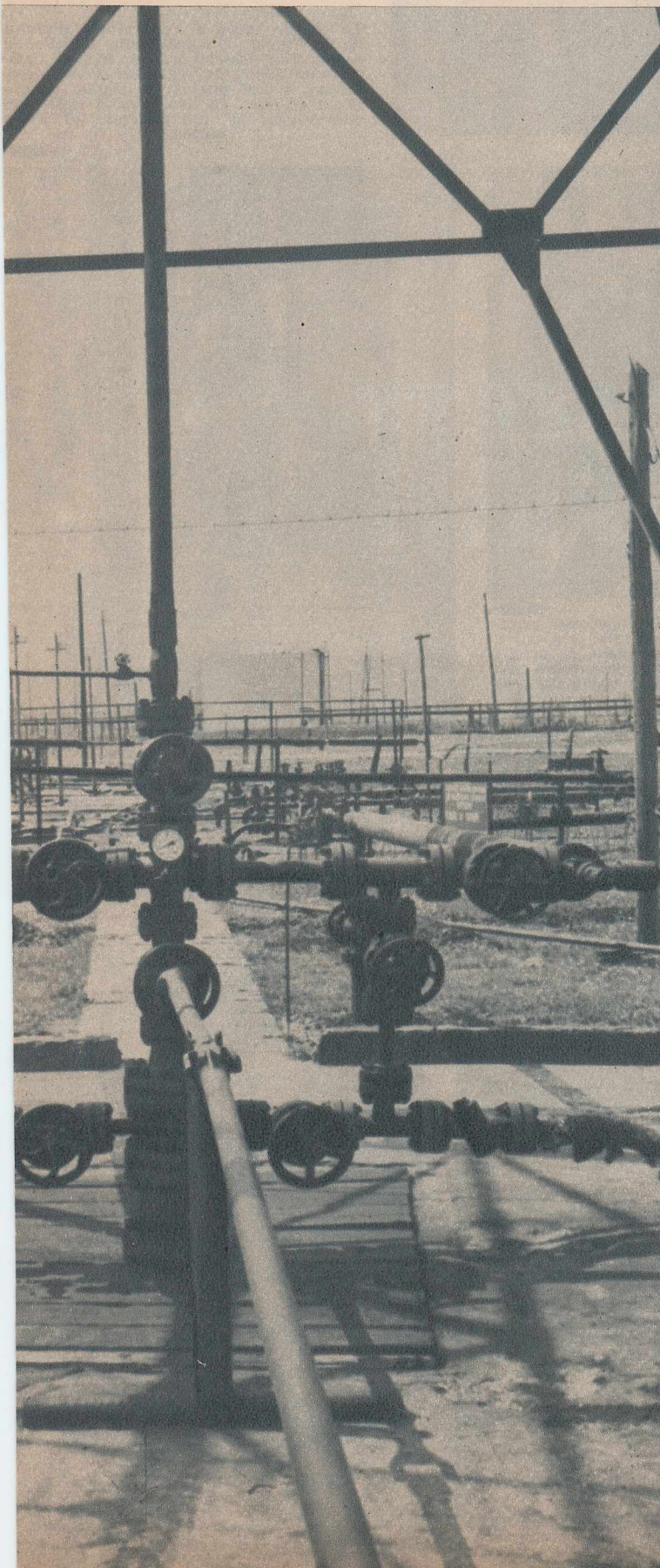
Acum un an-doi o găseai numai la Boldești. Astăzi, surorii de-ale ei, adesea mai „voinice”, au ajuns și la alte schele de pe Valea Prahovei, ba chiar și în alte regiuni. Nu va trece mult și harta petrolieră a țării va fi împinzită de asemenea luminițe care îi ajută pe petroliști să ridice tot mai sus nivelul industriei noastre extractive.

Dan LĂZĂRESCU

Fantazia

● O APĂSARE PE BUTON... ȘI SONDA SE OPREȘTE!
● UTILAJELE DAU SINGURE DE VESTE
DESPRE FUNCȚIONAREA LOR ● UN „STAND DE
PROBĂ” NAȚIONAL

cu picup

originalitate

eleganță

excepționale per-
formanțe electrice
și acustice

un produs al
uzinelor
ELECTRONICA
înzestrat cu:

3 + 2 tuburi elec-
tronice

3 game de undă
indicator optic de
acord

reglaj de ton
2 difuzoare de 2,5
VA

Picup G E-56 cu
3 viteze și oprire
automată

REVERIE PREMATURĂ

de Florica ȘELMARU

Informația era de-a dreptul suavă și îmbia la dulci visări festive. Era redactată în termenii următori: „Franța a furnizat tunuri emirului domnitor din șeicatul Dubai, pe țărmul golfului Persic. (Situat între Abu Dhabi și Sharjah, Dubai este unul din numeroasele șeiccate de pe teritoriul Omanului sub regim de tratat). Știrea este mai puțin gravă decât pare. Nu este vorba de crearea unei forțe militare în coasta Arabiei Saudite și pe un teritoriu care este un fel de protectorat britanic. Franța a vindut unui reprezentant al șeicului domnitor, emirul Rașid ben Said, două tunuri de 75 datînd de la începutul secolului. Șeicul avea nevoie de ele pentru a răspunde salubului oficial al navelor militare străine, care din cînd în cînd vizitează șeicatul”.

De unde, generalizînd, se poate trage concluzia că atunci cînd o mare putere capitalistă vinde armament unei țări mici o face numai pentru ca aceasta să poată face față obligațiilor ei de curtoazie internațională. Să fie aproape ziua în care tunurile nu vor mai servi decât la lansarea jerbelor de artificii în serile de sărbătoare?

Dacă ținem seama de atitudinea puterilor occidentale în problema dezarmării (și în alte câteva probleme) se poate face un asemenea idilic pronostic numai în ceea ce privește tunurile datînd de la începutul secolului. Dacă este însă vorba de armament mai modern, alte știri, tot din aceste zile, vorbesc despre întrebări mai puțin inofensive. Noul val de isterie anticubană din S.U.A. a înmulțit în presă informațiile privitoare la transformarea citorva dintre republicile latino-americane în adevărate rampe de lansare a unei agresiuni. Recenta călătorie a vicepreședintelui Johnson și discuțiile în jurul creditelor americane pentru unele din țările vizitate au atras din nou atenția asupra echipamentului militar „made in U.S.A.” pe care aceste țări trebuie să-l achiziționeze cu (sau fără) creditele respective.

Expulzat din Vietnamul de Sud pentru că și-a îngăduit să descrie rolul pe care armamentul american și militarii americani îl joacă în activitatea trupelor de reprimare diemiste, corespondentul săptămînalului newyorkez „Newsweek” — publicație de altfel cunoscută ca reacționară — a declarat furios că poporul S.U.A. are dreptul să știe adevărul despre un război în care sînt investite milioane de dolari și în care își riscă viața mii de cetățeni americani.

Din cînd în cînd, poporul S.U.A. și află asemenea adevăruri. De pildă, în legătură cu avionul U-2 doborît în dimineața de 9 septembrie deasupra părții răsăritene a teritoriului R.P. Chineze. A aflat, mai întîi din Taipe, că, într-adevăr, autoritățile militare ciankaisiste „au pierdut” pe unde, pe acolo, un U-2. A aflat apoi chiar din surse oficiale, de la Washington, că într-adevăr S.U.A. au livrat ciankaiștilor asemenea avioane.

Evident nu pentru ca acestea să lanseze de la bordul lor salve de artificii.

Nici ca să efectueze cu ele exerciții sportive.

U-2-urile sînt profilate pentru altfel de exerciții: de spionaj și de război rece.

Hotărît lucru: reveria festivă la care ne îmbiasă recenta achiziție pentru nevoi protocolare a șeicului din Dubai e prematură.

De curînd s-a încheiat la Londra cea de-a X-a Conferință Pugwash, consacrată temei „Știința și problemele internaționale”. La această conferință au luat parte oameni de știință din 35 de țări, care au dezbătut arzătoarea problemă a dezarmării. În fotografie, un grup de eminenți participanți la conferință. De la stînga la dreapta: Bertrand Russell (Anglia), A.N. Tupolev (U.R.S.S.), Linus Pauling (S.U.A.) și A.V. Topciev (U.R.S.S.).

La recenta ediție a Festivalului filmului de la Veneția, cinematografia sovietică a reușit un deosebit succes: filmul „Copilăria lui Ivan”, în regia lui Andrei Tarkovski, a fost distins cu marele premiu „Leul de aur”. În fotografie, o scenă din film (Ivan, în interpretarea lui Kolea Burleacv).

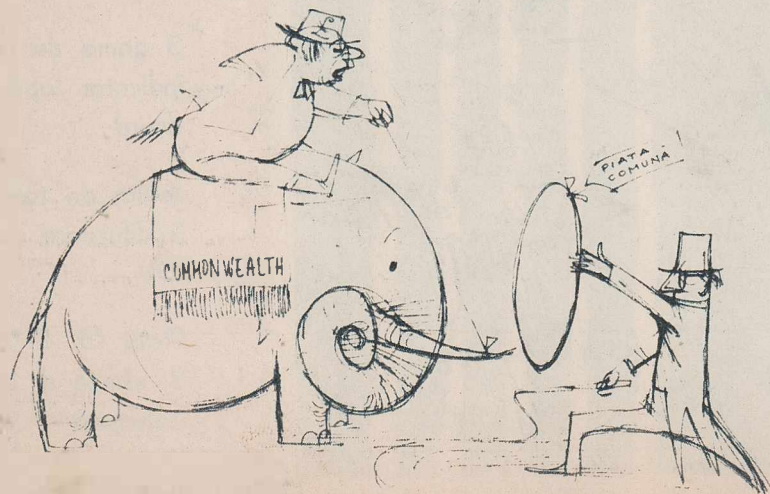
În capitala Algeriei au avut loc în ultimele zile numeroase manifestații de entuziasm în legătură cu lichidarea graverii crize prin care a trecut poporul algerian. Iată o asemenea manifestație pe străzile Algerului, cu prilejul căreia locuitorii capitalei și-au demonstrat încă o dată încrederea și simpatia față de Armata Populară Națională și de Biroul Politic al F.L.N.

Un grup de artiști romîni — balerina Simona Ștefănescu și Ion Alexe, soprana Bernadeta Almaș, violonistul Ilarion Ionescu-Galați și pianista Irina Botez — s-au înapoiat recent dintr-un lung turneu în R.P. Mongolă și R.P. Chineză. Recitalurile date de ei s-au bucurat de unanima apreciere a spectatorilor. În fotografie, soliștii romîni — cărora li s-au alăturat pe scenă și cîțiva artiști chinezi — după unul din spectacolele date la Nankin (R.P. Chineză).

Între 2-9 septembrie s-a desfășurat la Leipzig (R.D. Germană) tradiționalul târg de mostre care, în cronologia postbelică, este cel de-al 30-lea. La această ediție au participat firme din 49 de țări. În fotografie, fațada clădirii principale a târgului.

Membrii „Pieței comune” condiționează primirea Angliei în „Piața comună” de desființarea tarifelor vamale preferențiale între Anglia și țările Commonwealthului.

...Intrarea Angliei în „Piața comună”!
Desen de Cik DAMADIAN

Cititorii ne scriu, noi răspundem

Încă o întrebare a sfeclei de zahăr

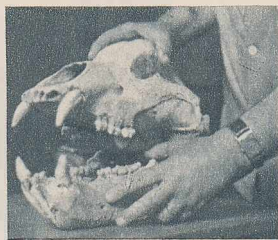
„Doresc să aflu care sînt avantajele folosirii sfeclei de zahăr în hrana porcilor“.

Viorica CUTAȘ
Comuna Zamostea, raion Rădăuți, regiunea Suceava

Răspunde dr. S. NICOLICIN, adjunctul Secției de creștere a animalelor din Consiliul Superior al Agriculturii.

Cercetările științifice din ultimii ani și practica unor gospodării agricole colective au demonstrat că, pe lângă folosirea porumbului boabe și a altor nutrețuri concentrate în hrana porcilor, o deosebită importanță o are sfecla de zahăr. Valoarea ei hrănitivă — determinată în unități nutritive și kilograme de proteină digestibilă — este mai mare decît a sfeclei furajere (nutreț de bază, pînă nu demult, în îngrășarea porcilor), pe care urmează să o înlocuiască complet. În timp ce 100 kilograme de sfecla furajeră conțin 12 unități nutritive și 0,7 kilograme de proteină digestibilă, într-o cantitate egală de sfecla de zahăr se găsește 26 unități nutritive și 1,2 kilograme de proteină digestibilă — deci aproape dublu. Comparînd cele două culturi obținute pe unitate de suprafață, se poate vedea că sfecla de zahăr are o valoare hrănitivă mult mai mare — cu același volum de muncă depusă — le unde rezultă că dă o cantitate considerabil sporită la carnea de porc și contribuie la realizarea de economii.

Cele mai mari sporuri de carne au fost înregistrate atunci cînd în rația zilnică a fiecărui porc pus la îngrășat au fost amestecate 2-4 kilograme sfecla de zahăr, cocată sau sub formă de pastă ceea ce reprezintă 30-50 la sută din valoarea hrănitivă a rației). Făcînd o serie de experimentări pe tineret porcîn între 25 și 90 kilograme, Institutul de cercetări zootehnice a dovedit că amestecul de uruiele de cereale cu sfecla de zahăr tocată în stare crudă dă cele mai bune rezultate. Metoda a fost pusă în aplicare, printre altele, și la F.A.C. „Victoria socialismului“ din comuna Girbovi, regiunea București. Alcătuind rația pe o zi a unui animal din 4 kilograme de sfecla de zahăr și 3 kilograme de concentrate (uruială de pomumb, orz, mazăre etc.), gospodăria a obținut sporuri de carne medii zilnice record de peste 900 grame. La F.A.C. Denta, Omoru Mare, județ George. Bîrda și Gătaia din regiunea Banat s-au realizat reșteri importante în greutatea porcilor, datorită hrănirii lor cu pastă proaspătă în rădăcini, cu frunze de ot, de sfecla de zahăr — are este mai ușor de asimilat — combinată cu concentrate. Folosirea sfeclei de zahăr în hrana porcilor aduce o reducere de 13-15 la sută a prețului de cost al fiecărui kilogram de carne și o creștere mult rapidă în greutate a porcilor.

Craniul unui urs de peșteră.

În gangul urșilor...

În muzeele din regiunea Argeș, cit și în colecțiile de științe naturale ale școlilor medii din Cîmpulung Muscel și Rucăr, pot fi văzute de către vizitatori crani și schelete ale unor urși de peșteră (*Ursus spelaeus*), care au trăit prin aceste locuri în urmă cu 30-40.000 de ani. Aceste oase fosile provin din așa-numitul gang al urșilor, aflat în peștera de la Colțul Surpat de pe malul drept al Dîmboviței — nu departe de noua șosea Rucăr-Podul Dîmboviței.

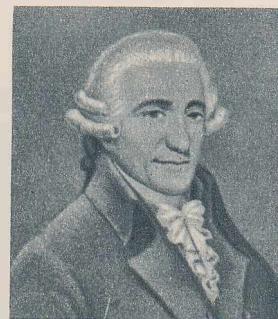
Existența cimitirului urșilor din gangul urșilor este pusă de oamenii de știință care au descoperit nu demult peștera, pe seama unei epizootii. Se pare că animalele, epuizate de suferință, se retrăgeau în masă pentru a muri în acest loc mai ascuns al peșterii.

Alex. BERA
profesor de geologie,
Cîmpulung Muscel

Cum să-l înțelegem pe Haydn?

La această întrebare, pusă de elevul Nicolae Stoica din Ghelar, reg. Hunedoara, răspunde GEORGE BĂLAN, critic muzical, candidat în științe filozofice.

A înțelege limbajul simfoniilor și sonatelor lui Haydn nu este desigur o problemă mică chiar pentru un ascultător cu o pregătire elementară. Pătrunderea în simplitatea armoniilor, limpezimea construcției îl fac relativ ușor de urmărit. Să nu ne pripim însă a caracteriza și aprecia continutul muzicii lui Haydn după ușurința cu care urmărim limbajul ei. Am cădea în greșala celor care, reducînd lumea lui Haydn la bonomia vioasă atât de caracteristică muzicii sale, subînțeleg sau proclamă inferioritatea lui în raport cu gravitatea filozofică a lui Bach sau cu eroismul tumultuos al lui Beethoven.

Există, fără îndoială, la Haydn limite istorice provenite din obligația compozitorului de a compune pentru a-și delecta stăpînul, prințul Esterhazy, al cărui angajat era. De aici, nota predominantă de divertisment, evitarea incursiunilor spre zonele sufletești mai profunde. Ar fi însă o dovadă de superficialitate din partea noastră să-i atribuim lui Haydn superficialitate. Dacă semnificația muzicii sale s-ar limita la divertismentul agreabil menit să descrețească frunțile, muzica sa n-ar fi supraviețuit secolelor și nu și-ar fi câștigat aureola de care este înconjurată. Preocupări de acest gen aveau numeroși contemporani ai săi, fapt pentru care istoria nu i-a luat alături de ea în mersul său spre viitor. La Haydn există însă și altceva — ceva izvorit din capacitatea omului de geniu de a seiza o aspirație profundă și eternă a spiritului uman. Este capacitatea de a înțelege viața în mod armonios, de a o percepe cu seninătate și candoare, de a se bucura spontan de frumusețile ei, de a păstra neumbrite aceste luminoase sentimente. Sînt, toate acestea, stări sufletești pe care muzica, în evoluția ei romantică, post-romantică și expresionistă, le-a pierdut treptat, înlocuindu-le cu tensiuni din ce în ce mai sumbre, mai explozive. Tînzînd spre asemenea tensiuni, compozitorii au căutat pentru muzică mijloace și domenii expresive noi, dar ei (și mai ales ascultătorii) au rămas cu nostalgia celui încântător zîmbet pe care nimeni după Haydn nu l-a exprimat cu atîtă puritate. Unii compozitori contemporani au căutat chiar să-l evoce, bineînțeles dintr-o perspectivă modernă, cum au făcut Prokofiev în Simfonia I („Clasică“) și Șostakovič în Simfonia a IX-a.

A înțelege, așadar, muzica lui Haydn înseamnă a vedea în ea ceva mai mult decît un joc nevinovat al sunetelor, cum am fi tentați să-o facem la un prim contact; tot ce a scris Haydn este o nobilă și cristalină expresie a idealului clasic. Nemurtoarea ei frumusețe constă în acea armonie spirituală spre care oamenii au tîns din totdeauna.

Pe scurt

T. MAIDANIUC, profesor, Brașov. Ultimele două fotografii trimise redacției nu corespund din punct de vedere artistic. Am apreciat în schimb ca interesantă și reușită fotografia cu fulgerul, pe care am reprodus-o în „Flacăra“ nr. 31.

IOAN SUSANU, Tr. Severin. Datele care vă interesează le puteți obține adresîndu-vă TAROM-ului, serviciu personal. Șoseaua București-Ploiești 40.

VICTOR PIHUREAC, Dărmănești, reg. Suceava. Materialul trimis are lungimea unui articol și nu corespunde ca atare rubricii respective. Luați ca exemplu știrile semnate de corespondenți în pagina de față, știri care nu depășesc 1/2 de filă și apar întotdeauna însoțite de cîte o fotografie.

Un cinematograf cu tradiție

Este vorba de actualul cinematograf „Janoș Herbak“ din Arad, a cărui clădire a fost construită la începutul veacului trecut, pentru a adăposti primul teatru arădean. Pe scena teatrului au jucat mari actori romîni, maghiari și germani. Printre alții, sînt citați și vestii actori Pascaly și Millo, care au dat aici reprezentații între anii 1868 și 1871.

La 30 noiembrie 1907 sala vechiului teatru a fost transformată, pentru a adăposti un cinematograf. Trecutul acestei săli, martură a numeroase momente emoționante din evoluția teatrului românesc și a drumului parcurs de la filmul mut pînă la spectacolele cinematografice ale zilelor noastre, mai este încă cercetat de către specialiștii arădeni.

Pavel FLORIAN
muncitor, Arad

Cititorii către cititori

Mirka Svolodă, studentă, Dobkowitz c 88, u Decina, R. S. Cehoslovacă, dorește să corespunde pe diferite teme.

Vor să corespunde pe teme de literatură, muzică, teatru, cinematografie, șah, rebus, sport etc. și să facă schimb de ilustrate următorii: Olga Calenciuc, elevă, com. Brăești, raion Dorohoi, reg. Suceava; I. Tudoran, Pavel Urziceanu și V. Sime, laminoriști, Hunedoara, O.M. bloc 45, scara A, ap. 1; Steluța Neaeșu, elevă, Băilești, str. Tăbăcari 6, reg. Oltenia; Constantin Lăzărescu, Iași, str. Gh. Dimitrov 61 (dorește să schimbe și mărci poștale); Roxana Bica, elevă, Craiova, str. Partizanilor 28; Doina Costea, elevă, Craiova, Calea Unirii 20; Ovidiu Ionescu, medic, Cîmpina, reg. Ploiești (dorește să corespunde și pe probleme medicale).

Vor să facă schimb de ilustrate următorii: Leon Iancovici, elev, Craiova, str. Anul 1848 4 bis (dorește să schimbe și mărci poștale); Dorina Buculeanu, Bocșa I, str. „23 August“ 58, reg. Banat; Elena Ifan, Bocșa II, str. Maiakovski 313, reg. Banat; Suks Anna, Bocșa I, str. V. Alecsandri 28, reg. Banat; Emil Voinescu, inspector ADAS, Tg. Cărbunești, In-

spectoratului raional Gilort, reg. Oltenia; Rodica Goldsparh, Marcela Popescu, Venera Popescu și Cici Istrătescu, eleve, Ploiești, str. „23 August“ 41; Sava N. Văcanu, marinar, NAVROM, Brăila, reg. Galați; Silvia Chirilă, tehnician geolog, T.C.M.C. Anina, raion Reșița, reg. Banat; Rodica Ipate, elevă, com. Corni, raion Botoșani; Marieta Ziner, elevă, Buzău, str. Armoniei 6; Viorel Felician Rusu, student, Timișoara, piața Horațiu 1; Ioan Ciobotaru, tipograf, Sibiu, str. Constituției 29; Cornelia Veică, profesoară, com. Morunglav, raionul Băiș, reg. Oltenia; Măricica Coperza, elevă, Cîmpulung Moldovenesc, str. C. Porumbescu, 21; Gavril Solcan, elev, Suceava, str. Pălcișenilor 2; Anton Ciobotaru, tehnician, str. Mare 174, Tohanul Vechi, reg. Brașov; Costel Chira, electrician, Slobozia veche, str. Cuza Vodă 62, reg. București; Martha Török elevă, Cluj, str. Răsăritului 23; Marius Fabian Polgar, funcționar, Arad, str. Dimitrov 59; Virgil Scharec, elev, Timișoara, str. Sticher 16.

De la fotocorespondenți

Lecția practică de mînuire a ferăstrăului mecanic „Drujba“, la cursul de specializare a muncitorilor forestieri din Cîmpulung Moldovenesc, regiunea Suceava. (I. Panait)

Unul din noulle blocuri date de curînd în folosință la Pitești. (Tratan Onofreiciuc)

Pe Valea Malea, din împrejurimile Petroșenilor. (Alexandra Rigelhaupt, Petroșeni)

FLACĂRA
Revistă social-politică
și literar-artistică

Anul XI—Nr. 37 (381)
15 septembrie 1962

REDACȚIA:
BUCUREȘTI
PIAȚA ȘCÎNTEI

Căsuța poștală: 3507
of. 33, Tel. 17.60.10.
int. 1744

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL
ABONAMENTELOR:

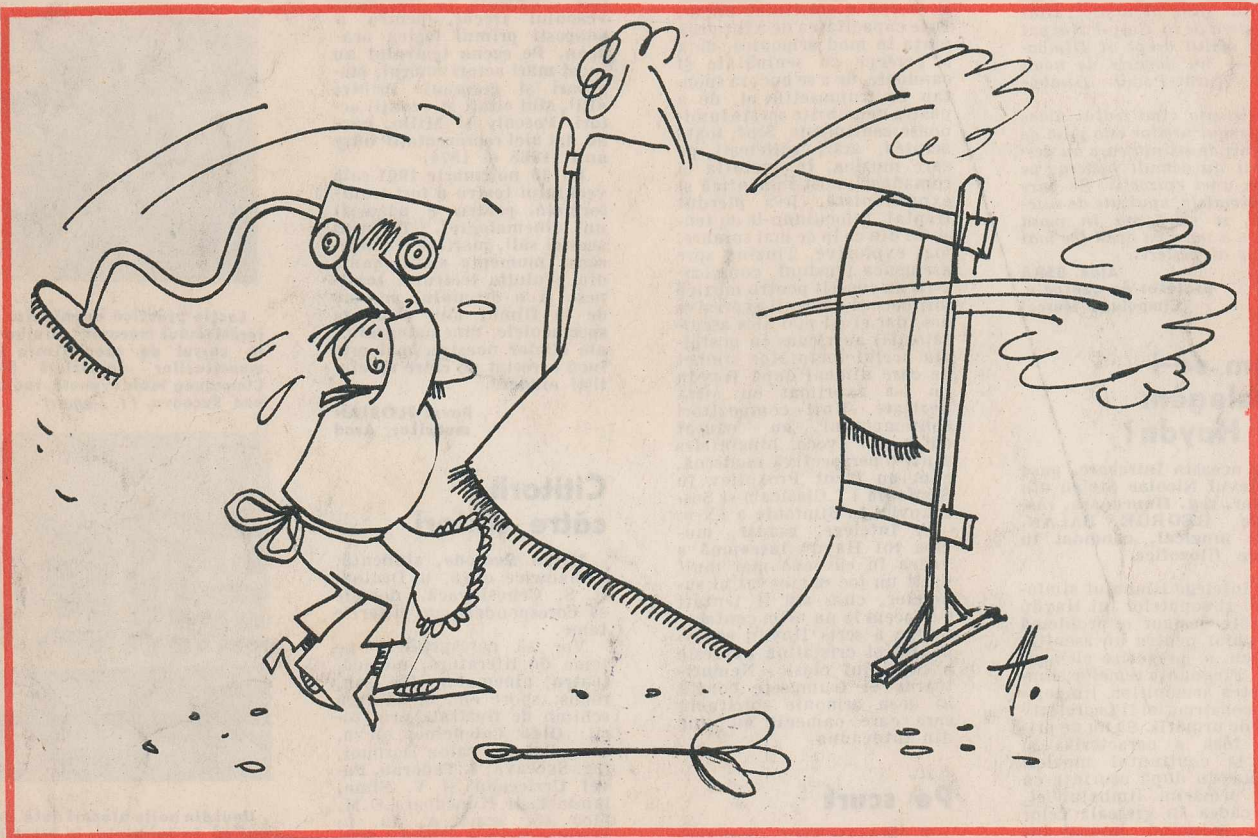
3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

Oculistul: Puteți ieși! Sînteți complet vindecat.

— În piesă scrie că trebuie să-l săruți numai mîna...
— Mă lertați, nu știu bine rolul!
Desene de N. CLAUDIU

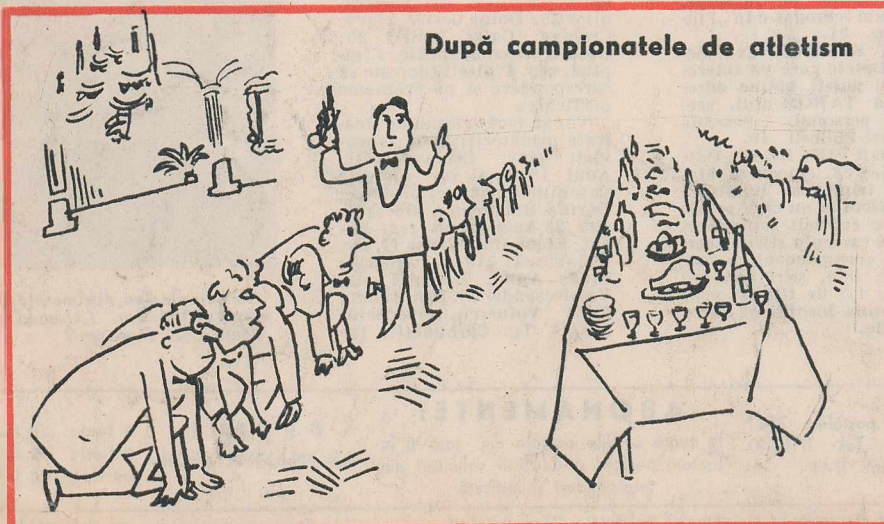
— Fără cuvînte.

Desen de Adrian ANDRONIC

UMOR

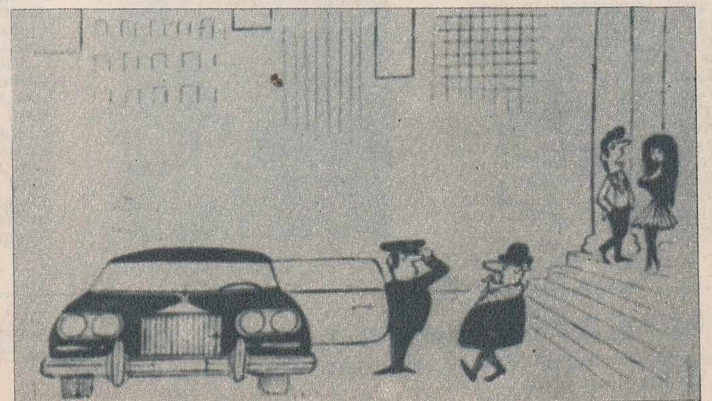
Luni dimineața la frizer..
Din „Ludás Mátyi”

Start la banchet.

Din „Eulenspiegel”

„Egalități” din lumea capitalului

— E un coleg de birou... El semnează scrisorile și eu lipesc mărcile...

Din „Quick”